

ПЕРВОЦВІТ

Чернігівська обласна універсальна наукова
бібліотека ім. В. Г. Короленка
Літературна спілка «Чернігів»

Стартап «Дотиком душі»

 ПЕРВОЦВІТ

Поезія

Чернігів
Видавець Брагінець О. В.
2018

УДК 821.161.2`06-1(477.51)
ББК 84(4Укр)-5
П26

Упорядники: Михась Ткач
Інна Аліференко

П26 **Первоцвіт** : поезія / Черніг. ОУНБ ім. В. Г. Короленка, Літературна спілка «Чернігів» ; [упоряд. Михась Ткач, Інна Аліференко]. – Чернігів : видавець Брагинець О. В., 2018. – 140 с. : кол. іл. – (Стартап «Дотиком душі»).

ISBN 978-617-7570-09-6

До альманаху «Первоцвіт» увійшли кращі поетичні твори 26 сучасних українських поетів з різних куточків України – учасників всеукраїнського поетичного фестивалю «Дотиком душі», що відбувся у 2017 році в Чернігові. Цей фестиваль започатковано Чернігівською обласною універсальною науковою бібліотекою ім. В. Г. Короленка.

Альманах «Первоцвіт» – перша «ластівка». І це знакова подія. У ньому представлено нове покоління сучасних творчих людей, яке робить перші кроки в літературу і не обмежене цензурою, певними догмами віршування, а розкуте щодо стилю, думки, самовираження і поетичної уяви.

Більшість творів – це інтимна лірика, яка не залишить байдужим читача.

УДК 821.161.2`06-1(477.51)
ББК 84(4Укр)-5

ISBN 978-617-7570-09-6

© Упоряд. М. Ткач, І. Аліференко
© Художник Т. Тимошенко

РИТМИ ПОЕТИЧНІ

Ніщо так не захоплює душу до дна, її глибинні підсвідомі емоції, як поезія. Палкі почуття, захоплення красою світу, уявлення його зовсім відмінним від дійсності, фантазія є рушійною силою її Величності. Саме вона вловлює в душі на рівні інстинкту те, що не стало ще думкою.

Відомий поет Михайло Каменюк у своїй поетичній збірці «2000», що вийшла в 2001 році, один із інтимних розділів назвав так: «Обнімати поета – обнімати багаття». Цей афоризм красномовно дає змогу нам уявити і збагнути, що душа поета бунтівна і вразлива, а серце його – живий вогонь, біля якого, як біля багаття, гріються інші душі. Поезія – то дар Прометея. І те, що молодь так масово тягнеться до поетичного слова, явище природне, бо є життєвою необхідністю. То спроба активного пізнання світу та усвідомлення самого себе в ньому і дійсності, що вирує навколо, спроба зафіксувати свій світогляд, свої почуття, незбагненні душевні пориви.

Нині, після розпаду радянської системи, створилися передумови для нового мислення, творення нових форм поезики, до розкнутості думки і почуття, що посилило ритміко-інтонаційну виразність слова. І все ж, не дивлячись на це, українська поезія переживає певну розгубленість. Вона ніби зупинилася на шляху, йдучи від усталених традицій, надмірного романтизму до постмодерних течій, зіткнувшись з неореалізмом, сліди якого так помітні і досі в багатьох текстах, про які йтиме мова. Хоча в цьому, як на мене, нічого поганого немає.

Я уважно прочитав добірки віршів, що увійшли до альманаху «Первоцвіт», маю приємне враження. Приваблює те, що всі поети не схожі один на одного в своїй творчій манері. Відчутні стилісові особливості, є пошуки образу, якісь відкриття у царині слова. А ось тематично більшість поезій – то інтимна лірика, в якій домінують спогади про неповторне кохання, зрада, сум, ностальгія за втраченим. *«Ти на тім, а я на цьому березі, // І кохання вино допито...»* (Лана Світко). Інколи щось зболене, пережите, від чого душа страждає. Але ті страждання солодкі і п'яні. А ще мрія про незрадливе кохання, пошук судженого. *«Либонь з самого серця осені: // Із мереж туману і розлук, // З падолистів, що ступнями босими // Вкарбувались у змокрілий брук...»* (Ірина Кулаковська).

Часом почуття вирують пристрасно, відверто, навіть дещо провокаційно, але поетично і вразливо:

*«...Ти виринаєш з мене, як зі сну –
З обличчя неслухняне чорне пасмо
Легенько скинеш безіменним пальчиком.
Я знов притиснусь, ніжно обів'ю...
Мов стрічка з шовку, й схлипну...»*

(Олена Дорофієвська)

Багато хто з поетів вдається до експериментів, прагне зробити поезію більш сучасною, модерною, принципово відмінною від класичних канонів, перебуває у пошуках нової поетичної мови: *«Я пірнаю у тишу. Тиша пірнає у мене. // Я занурююсь в тебе. З мокрою головою...// Неважливо буду для тебе чи буду з тобою, // Мені треба спитати поради у зеленого клена...»* **(Олена Таран).**

Словом, все зводиться до одного: *«На всій землі потрібен тільки ти // І тільки ти вгамуєш мою спрагу...»* **(Наталія Книжник).**

Позитивним явищем сучасної поезії є її ритмічність і динаміка. Хочу тут навести уривок з вірша **Ліни Ланської:**

*Вино. Бетховен і камін...
Свічки умились стеарином.
І сивий дим над клавесином –
Химери. Незаконний син.
Химери тінню по стіні
Сповзли, ковтаючи помалу
Хвилини – долі на поталу,
«Соната місячна» – мені.
Сонатю мої думки
Сплелись в дієзі і бемолі.
Пливе мелодія поволі,
Зітхають в захваті віки.*

Тут рима і ритміка працюють у співзвуччі. Поезія Ліни Ланської напрочуд образна, написана не так розумом, як душею. Глибоко зрима і бентежна. Прояв душі – то пошук свіжої думки, інтелектуального і образного сприйняття сучасності. Бо поет має малювати світ таким, яким він є сьогодні. А точніше, перетворювати його у поезію для

кожного із нас, для всіх, хто ще не втратив здатності дивуватися і думати.

Є вірші в альманасі і більш традиційні, але вже громадського звучання. *«Я горджуся тобою народе // І славлю прийдешнє твоє. // Це найвища мені нагорода, // Що маю коріння твоє»* (**Надія Єрмоленко**). Ніби прямолінійно, просто. Проте в простоті і криється справжнє. Бо це не пафосні слова, а високі патріотичні почуття поетеси. Це вияв великої любові до рідної землі, до свого народу.

Не секрет, що є в альманасі вірші не зовсім досконалі, художньо недовершені, часом «розхристані». Багато натяків, підтекстів, філологічних недоречностей тощо. Можливо, деякі вірші викличуть у когось розчарування, але не поспішаймо з висновками. Іноді така «розхристаність», химерність приваблює своєю свіжістю більше, ніж гарно причесаний вірш. Однак хочу застерегти авторів від надмірності всіляких філологічних експериментів, які можуть знівельовати енергетичну свободу слова і призвести не тільки до схематизму, а й до примітивізму твору.

Однією з головних проблем сучасної молоді, яка береться за перо, є майстерність. І задарма дехто нині вважає, що майстерність – це тільки зовнішня вправність – вдала рима, свіжий образ, стиль тощо. Проте це далеко не все. Майстерність, в першу чергу, – це світогляд митця, загострене відчуття життя, болю народу, творчий досвід. І якщо відверто, то деяким поетам, які надрукувалися в цьому альманасі, якраз і бракує цього. Але це наживне. Головне, щоб поезія була внутрішньою потребою, щоб вона віддзеркалювала душу автора. А поняття душі – невід’ємне від Бога. В іншому випадку то будуть звичайні філологічні вправи. Тільки в цьому слід шукати свій шлях у літературу.

Сподіваюсь, що воно так і буде. Бажаю успіхів!

Михась Ткач, письменник, заслужений
працівник культури України.

ВІД ФЕСТИВАЛЮ ДО АЛЬМАНАХУ

*Поезія – це завжди неповторність,
якийсь безсмертний дотик до душі...*

Ліна Костенко

Чернігівщина завжди славилася літературними традиціями, подарувала нам митців світового рівня, зокрема й талановитих поетів. Згадаймо Василя Чумака, який, як метеорит, засвітився на поетичному небі України і згас у свої дев'ятнадцять літ, Григорія Чупринку, Михайла Шлома, Олександра Шкура, Павла Тичину, Шевченківського лауреата Дмитра Іванова, Олександра Самійленка, Леоніда Тереховича. І нині сучасна молодь та й багато людей старшого віку не тільки захоплюються поезією, а й самі пишуть вірші, видають книжки. А ми, працівники Чернігівської обласної наукової бібліотеки ім. Короленка, окрім того, що популяризуємо книги, ще й вивчаємо уподобання наших читачів (користувачів), їх побажання. Отож не раз задумувались щодо організації якогось творчого заходу, де б можна було поетам почитати свої твори, адже ніхто не хоче писати у шухляду, а кожен автор мріє, щоб його вірші були почуті. Так народилась ідея проведення поетичного фестивалю. А слова геніальної поетеси Ліни Костенко, що використані тут як епіграф, дали назву першому в Чернігові всеукраїнському фестивалю «Дотиком душі». І відбувся він в день народження Ліни Костенко, з присвятою Всесвітньому дню поезії.

Організаторами заходу стали департамент культури і туризму, національностей та релігій Чернігівської ОДА, Чернігівська обласна універсальна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка, Чернігівська обласна організація Національної спілки письменників України, журнал «Літературний Чернігів». До організації проведення фестивалю долучились і чернігівські поети – Ліна Ланська і Олексій Маслов. Поетичний фестиваль переріс у поетичний стартап «Дотиком душі». З'явилась емблема фестивалю. До участі у стартапі запрошувались усі бажаючі. Всього взяло участь 56 поетів із багатьох міст України (Київ, Житомир, Харків, Миколаїв, Буча, Коломия, Вишгород та ін.) та Чернігівської області.

У залі панувала атмосфера піднесеного настрою, творчості, взаємоповаги і добра. Це було свято шанувальників поезії. Вісім годин

заходу пройшли на одному диханні. Декламування віршів перемежовувалося виступами бардів, показом мод, танцями. Хоча це був фестиваль, але учасників оцінювала авторитетна колегія, до якої увійшли начальник відділу департаменту культури і туризму, національностей та релігій Ліна Артюхова, голова літературної спілки «Чернігів», редактор літературного журналу «Літературний Чернігів» письменник Михась Ткач, голова Чернігівської обласної організації Національної спілки письменників України Ганна Арсенич-Баран, директор Чернігівської ОУНБ ім. В. Г. Короленка Інна Аліференко, голова Чернігівського обласного осередку Всеукраїнської творчої спілки «Конгрес літераторів України», викладач Олена Мамчич.

Авторам були вручені дипломи про участь у стартапі, пам'ятні сувеніри. Під час фестивалю було відібрано 26 авторів, твори яких найбільше сподобались журі. Після підбиття підсумків і вручення нагород Михась Ткач запропонував найбільш цікаві поетичні твори видати окремою збіркою. Ідея була підтримана. Так народився цей поетичний альманах.

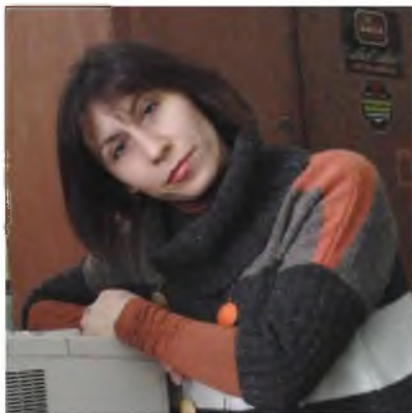
Сподіваємось, що фестиваль припав до душі усім, тож прагнемо проводити його щорічно. Маємо надію, що наступного року географія учасників розшириться, і фестиваль набуде міжнародного масштабу.

Висловлюємо подяку за підтримку фестивалю обласному центру науково-технічної творчості, ФОП Тімофєєва Ірина Анатоліївна.

А також щиро дякуємо Надзвичайному і Повноважному Послу України Петру Дмитровичу Шаповалу, «Львівській майстерні шоколаду» та видавцю – ФОП Брагинець О. В. («Сівер-Друк») – за сприяння у виданні альманаху «Первоцвіт».

Інна Аліференко, директор
Чернігівської ОУНБ ім. В. Г. Короленка

Галина Акімова

Народилася Галина акімова 10 листопада 1969 року.

Закінчила Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна. Астроном-фізик за фахом.

Живе і працює провідним інженером-програмістом у Харкові.

Вірші пише з дитинства, але з великими перервами.

З 2010 року має сторінку в інтернеті, де викладає свої вірші.

Друкуватися почала в 2016 році у журналах «Дніпро» та «Склянка часу»; альманахах «Крылатое созвездие» (Харків), «Скіфія – Зима – 2016» (Канів).

Вірші про кохання

Вірші про кохання
Українською мовою,
Написані вперше
І, мабуть, востаннє.
Тільки для тебе –
Вірші про кохання.

Можливо вони недоречні
І зовсім тобі не потрібні.
Повір, але я не навмисне
Вони виривались із серця,
Отож вибачай.

Послухай уважно,
Дивись мені в очі
І зберігай мовчання.
А раптом це кращі у світі
Вірші про кохання!

25.07.2014

Осінь і місто

Мокрий асфальт і на ньому палаюче листя.
Вітер у даль перехожих по площі жене.
Знову ця осінь і я повертаюся в місто,
Місто, яке не відпустить ніколи мене.

Ти подивись навкруги й не кажи, що не бачив.
Слухай цей дощ за вікном й не кажи, що не чув.
Це місто наших з тобою шалених побачень.
Ти пам'ятаєш його, чи вже вкотре забув?

Місяць на небі, і то був єдиний наш свідок.
Сірі будинки, як скель нездоланна стіна.
Так, та здається це літо було, все ще літо...
Потім вже осінь, а далі – безкрайня зима.

Як я тоді не змогла зупинитися вчасно?
Не перетнути межу? І нема вороття.
Воля моя до життя лише дивом не згасла.
Листя зелене вчорашнє – сьогодні сміття.

Що це зі мною? Думки переплутались тісно.
Холод на дворі не стримує збуджену кров.
Це ж я збиралась писати про осінь і місто...
Осінь і місто... А знову пишу про любов.

21.03.2016

Що я відчуваю

Що я відчуваю? –
Ти завжди хотів про це знати.
А я все мовчу,
от дурненький!
Що я відчуваю?
Що я відчуваю,
коли білим пухом кружляю
й під ноги стелюся тобі...
Що я там відчуваю?
Що я відчуваю,
коли біля тебе лягаю
У постіль, як в простір
безмежний, як небо...
Що я відчуваю?
Це слово «кохаю» –
знецінене, краще не треба.
Затерте, вінілове,
та дуже миле для тебе.
Коли я платівку цю
знову і знову вмикаю –
Що я відчуваю?
Що я відчуваю?

26.05.2016

Де мої рожеві окуляри

Де мої рожеві окуляри?
Де я їх забула і коли?
Я тепер на небі бачу хмари
І не бачу в морі глибини.

Де мої рожеві окуляри?
Як я їх згубила і чому?
Світ змінився, як тільки вони впали,
Мир перетворився на війну.

Стали наші сварки – просто чвари,
Втіхою були вони колись...
Де мої рожеві окуляри?
У своїх кишнях подивись.

Якщо взяв – віддай. Це так важливо!
Ти ж їх сам подарував мені.
Бо без них кохання неможливе.
З часом ти відчуєш на собі
Втрачені ілюзії і чари.
Я без них сумую, поверни!

Де мої рожеві окуляри?
Де мої розгублені світи?

19.04.2016

Маленькі

Ой маленькі, які ж ви маленькі!
І куди ви зібралися йти?
Повертайтеся до рідної неньки,
Треба трішечки ще підрости.

Ой слабенькі, які ж ви слабенькі!
Ну і як в люди вас відпускать?
Ви посидьте ще вдома тихенько,
Почуттів і снаги набирать.

Ой дурненькі, які ж ви дурненькі!
А подекуди й зовсім дурні.
Нумо, мчіться до хати швиденько!
Я сказала вам – рано ще! Ні!

Але рвуться на волю, на волю
І летять у далекі краї
З моїх сумнівів, з радості й болю
Мої віршики, любі мої...

31.05.2016

Наталія Бороденко

Народилася і проживає Наталія Бороденко в селі Тараканів Дубенського району Рівненської області.

За освітою – педагог. У 2006–2015 роках – Тараканівський сільський голова. Входить в ТОП-5 креативних художників України, малює в самобутній техніці лаками для нігтів. Має понад 50 картин.

Вірші пише з дитинства. Не публікувалася ніде, окрім альманаху «Мовою серця» (Івано-Франківськ).

Нагороджена дипломом Міністерства освіти і науки України за участь у Всеукраїнському конкурсі «Родовід» (2003). Переможниця, призерка, дипломантка багатьох районних, обласних, всеукраїнських фестивалів і конкурсів.

У рідному селі, з допомогою друзів і рідних, встановила пам'ятник Матері Триєдиній: Матері-Жінці, Матері-Україні, Матері-Богородиці. Зняла три фільми про село, автор текстів до них. Спільно з народним артистом України Анатолієм Матвійчуком написали гімн села Тараканів.

***

У мого ангела крила сиві,
Але мій ангел такий красивий!
Колами ролі боголюбиві
Рядками долі на довгій ниві...

А люди в душу все зазирають,
Що там забули, що там шукають?
Мовчки пір'їнки на землю спадають
І без ключів мій сезам відкривають.

Кожна прихована часом сльоза
Стигне цілунком у сірих очах,
Дихання рідне на теплій щоці,
Не тільки вранці – удень, уночі...

Сивим полотнищем ангела крила
Падає долу заздрості брила!
Танцем циганським, сміхом дитячим
Ніхто не знає, як ангел плаче.

Не розуміє світ юродивий,
Звідки у ангела сивого сили?!
Ангел не вміє бути фальшивим,
У його крилах мої небосхили.

***

У попелі вогню я не знаходжу крихти,
В диму, що без пожеж, і сніг, неначе ґрунт,
Один лиш чорний дух себе вважає чистим,
Бо в мороку ночей не видно всіх отрут.

Над прірвою розлук ще встигну помолитись,
І зняти капелюх, де камінь чийсь лежить,
Минаючи стежки, де можна заблудитись,
І де живе така дорогоцінна мить...

Я не беру на карб, що вся і все минає,
За пеленою сліз не видно і півнеб,

Загублених валіз ніхто й не споминає,
Коли й сльози нема – вони вже без потреб.

Як зможеш, то згадай про спокій, що наснився,
І камінь при шляху, і знятий капелюх,
Та на його руці годинник зупинився...
Чи просто сущих нас уже покинув слух...

***

Так павук лиш плете павутину,
Як людські язики словеса,
Не змовкаючи ні на хвилину,
Хочуть все, наче коні вівса.

А по стежці життя йде Людина,
Все красиве у ній, як завжди,
Вся тонесенька, вся лебедина,
І ні в чому не має нужди.

Їй би крила, злетіла б у небо,
Як пір'їнка, вона легка,
Та не має у цьому потреби,
Бо душа гомонить, як ріка.

Вона дивна, хіба це не видно,
Вічна посмішка на устах,
Розтікались слова джем-повидлом,
І дощами стояли в літах.

Вона знала усе, що там кажуть,
Вона бачила заздрість оту,
Вона думала, як вони можуть,
Огортати туман в пустоту?

Один каже, не має, що їсти,
Другий каже, яка краса!
Кожен бачить себе моралістом,
І не бачить, як небо звиса.

Ти диви, вона падає, наче,
Може, хвора? Та ні – п'яна,
Звідки мова ота відьмача,
Боже милий, чия в цім вина?

А хтось каже, воно тобі треба,
Ти ж одна на землі така.
У житті має місце прикмета,
Не боятися павука...

Йшла по стежці життя людина,
Хто вона, один Бог тільки знав,
На плечах несла хрест паладина,
Зачекався її вже конклав...

***

Коли земля лягає спочивати до весни,
І сипле Хорос зорі в небесах,
Над білим вельоном чаклюють віщуни,
І день та ніч ховають у хустках.

Коли у темнику поснуть бджілки,
Що з трутнями нагнались досхочу,
А падолист оголить помилки,
Візьми води... І запали свічу...

Почути небо... Пісня – не пташкам,
І сонце праведне –
святеньким душечкам,

І нам, живим, і нашим діточкам, –
Весь спів небес!
Лише вогонь – свічкам.

Навіть земля невміло, на колінах:
«Покрий, – благає, – нивоньку,
за рік – жнива,
Щоб не боліла ні голівонька, ні спина,
Щоб на весну здоровою була».

Весняний цвіт, так,
жертва, він – в плодах,
Але ж воскресне знову, навесні,
Не прислухайся до казок невдах,
Свіча згорає місяцем вповні...

Як соняшник за сонцем, повернись,
Пильнуй вогонь небесний зі свічад,
Піди за рідних в церкву помолись,
Щоб було з ким свій доглядати сад.

Відкрий вже книгу, мисли і живи,
Живи для інших – стане білим світ,
Щоб не прийшлося знову «йти на Ви»,
Знайди у світлі свічки заповіт.

Хай дощ шмагатиме зимою по спині,
Хай біль по серцю – кров'ю по мечу,
Вклонися низько голій тій стерні,
І міцно-міцно вже тримай свічу...

***

Співала пісню свою осінь,
Скидала листя: беріть усе!
Шумів їй явір: «Досить-досить,
Облиш, тебе вже не спасе!»

Складалось листя у балади,
А день ховав всі кольори,
І водоспадом зорепади
Встеляли мовчки вечори.

Зів'яле листя незбагненно
Просило: «Не спіши, чекай!»
Осінь у відповідь буденно:
«Чого тобі? Не нарікай!»

Було щось в діях цих звірине
Чи відчай, а чи, може, страх,
Летіло пір'я журавлине
І зупинялось в реп'яхах.

Не треба більше оці шати,
Достатньо згублених зернят,
Усі життєві постулати
Написані для немовлят.

Стояла осінь горда й гола,
Гілля, як руки, до небес,
Співала вічне своє соло –
Вона любила цей процес.

***

Сім свічок спокійно спали,
Коні бігли у туман,
Чиюсь долю Мокош пряла,
Правда воском поміж ран.

«Мертвий звір», порожня хата,
Дим без цигарок,
Хтось із неба винувато
Зупиняв мій крок.

Сім світил блукали світом,
День не день, а ніч,
Час летів несамовито,
Кіньми з потойбіч.

Осідлати б диво-коней,
Завернути з мли,
Та змужнілі віком скроні
В сивині цвіли.

Сім божеств на пантеоні
Книгу долі – п'яльцями,
І пили тумани коні,
Воском час між пальцями...

Сім свічок спокійно спали,
Храм отець закрив,
Думи серце полоскали,
Недоговорив...

***

Давай пограємось у схованки,
І, як в дитинстві,

заховаємось в шафі!

Згадаєм милі несподіванки,

Усі дитячі катастрофи.

Ти заховалась? Йду шукати!

Я знаю-знаю, де ти є,

Ще маєм маму налякати,

Доки вона нас викриє.

Як тато в хату – нас нема!

Ото напудяться усі!

А ми тихенько, крадькома

До них – у всій своїй красі!

Я вже прийшла, де ділась ти,

Пішла з котями розмовляти?

Чи замоталась в сукенки?

Ховайся! Мама йде до хати!

Ми тут, у шафі, як та миша,

Що причаїлась за одвірком,

Ти ніби спиш, про що мовчиш?

Я почуваюся вже турком.

Нам довго ще отак сидіть?

Тут тісно, темно, мало місця,

Нема куди себе подіть,

І ніби світ від нас відрікся.

Ой! Що це капнуло на ніс?

У шафі з нами тут бабай?

Це щось солоне, як від сліз,

Ти плачеш?!...

Що ти, постривай!

– Ти знаєш, мама не прийде,

І тата з нею теж не буде,

Не заховаємось ніде,

Ні в свято ми, ні навіть в будень.

Ти кажеш, тісно тут обом,
А як там мамі нашій, тату?
У домовинах за селом
Безкрилі вже не можуть встати.
    Їм там не тісно, досить місця?
    Їм там не темно, як тут нам?
    І що тепер ночами сниться,
    Нашим ріднесеньким батькам...
От бачиш, зовсім вже не смішно,
Хоч двоє нас, та крил нема,
Вилазь із шафи, йдемо поспішно
До мами й тата, гра сумна...

***

Вже не болять, а значить, відболіло,
Вже не боюсь, надовго відбоялась,
Вже сліз нема – відерце спорожніло,
Я на ногах – і навіть не мінялась.

А вчора було вчора, і байдуже,
Що сургучем минуле ставить крапку,
Бо завтра так лукаво очі мружить,
І знову починає все спочатку.

У посмішці з картини Мони Лізи,
Тримаю своє небо тісно-тісно,
Малюю світлом завтрашні ескізи,
Де спокій мій блукає ненавмисно.

***

Я люблю і любима...
Байдуже, хто він у житті.
Це – не одна і та ж людина,
Життя моє – у однієї з всіх...

Я – Жінка,
                    не моя провина,
Я – та Любов, що п'ють до дна!
Я, як горіх без половини,
Ніколи не живу одна...

Я – Жінка,
                    книга серед книг,
З очима – дзеркалом душі,
Я на сторінці там, де й ти,
Між сушею і морем, на межі.

Я – не в розмовах, у піснях птахів,
У переливах дня і ночі,
Не з казки я, а з твоїх снів,
В які ти вірити не можеш,
                    чи не хочеш.

Я – дощ серед зими... Яка вже є,
Чому, навіщо – не відповідаю,
Ковток кохання – просто не моє,
Я п'ю усе...
                    сповна, до краю...

***

Побачити б очі,
де сльози і сміх,
Почути б розмову,
де зайві слова.
                    Присісти б,
де Мавка не чула про сніг,
Де завжди зелена
                    трава лісова...

Послухати б тишу,
і серця твій стук...
Відчути б,
як дихають губи,
І просто одним тільки
доторком рук,
Зуміти сказати,
як любим...

Не сон,
і не казка,
Дар Божий
з небес,
Душа пісню
птахом співає,
А я
до нестями
Кохаю тебе,
Та жити як з цим,
ще не знаю...

***

Спасибі за хиткі секунди,
За шепіт спраглих тих ночей,
Що нешліфованим корундом
Зостався в глибині очей.
За вічну містику чутливу,
За все, що мало б мати шанс,
За те, що просто ошчасливив,
За сміх, за гріх, за резонанс.
Моя ти крихто в день голодний,
Назад немає вороття,
Насправді маєм лиш сьогодні,
Все решта – просто забуття...
Саморозп'яттям став наш спогад,
Самотерзанням сподівань,

І платонічно – ніжний погляд
В корунді не зітерта грань.
Кайдани на крилі бажання,
Метелик понад болем крил,
Не знали ми, що то востаннє,
І кожен недоговорив...
У Бога, значить, інші плани,
Без сліз, без слів, німим плачем
Він закарбовує мембрани
В серцях не вистиглим свинцем.
Спасибі за хиткі секунди,
Доці за вікнами й жалі,
Щось поза гранями корунду,
Губами пишеться на склі...

***

Зорі, мов перли, засіяли небо,
Сerpень, мов казка
з хорошим кінцем.
Подумки птахом летіла до тебе,
Та залишилась з терновим вінцем.

Скільки гарячих бажань
цього літа
Вітер осінній в туман відмете!
Скільки хороших людей я зустріла,
Серце ж шепоче:
«Не те, все не те»...

В долі моїй є і щастя, і мука,
Радості й болу холодний дурман,
Все, як у пісні: любов і розлука,
Тільки в житті
почастішав обман...

***

Я подарую вам ноктюрн,
І птаха, щоб сідав на плечі,
Кохання з вікових скульптур
І за вікном ще теплий вечір...

Собі залишу тільки мить
І згадку-напис на звороті,
Те, що боліло, відболить,
Тепер я вільний птах в польоті.

***

Запитай у дерев,
чи у них все так просто,
В павутинках зими
чи оголений нерв,
Як весною шумлять,
як стоять безголосі,
Коли точить плоди
ненажерливий черв.

Запитай у дерев,
як вони оживають,
І як плаче дощем
їх сльоза по щоці,
І про що в сопілках
вони все розмовляють,
Коли осінь листочки,
немов папірці...

Просто в вас, у людей,
стиха мовила липа,
Ми ж приймаєм, як день,
навіть піт на чолі,
І хороше, і зле,

все до стовбура липне,
Всі прокльони людські
застигають в смолі.

Так нам Бог повелів,
посміхнулася вишня,
Я – для вас оберіг,
сто доріг на поріг!
Моя сила в гіллі,
бо так хоче Всевишній,
А гілля наросте
збоку, знизу, вгорі.

Від душі все тепло,
холод теж йде по колу,
Час дощів у журбі
невесела лічба,
Негаразди віків
хилять віти додолу,
Як страждає верба,
знає тільки вода.

Це в калини вогонь
і краса, і жіночність,
А у вербній корі біль
живий неспроста,
Коли цвяхи робили,
така була точність!
Пам'ятає верба
всю трагічність хреста.

І береза щораз
проливатиме сльози,
І, зомлівши, білітиме
знов до кінця,

Клятий зрадник Ісуса,
Іуда-безбожник,
Своїм лезом по ній,
наче пензлем митця.

У той час, коли чорт
все співав колискову,
І гойдав на колінах
своє немовля,
Не зуміла тополя
розгледіти змову,
Тож велику ціну
заплатила сповна.

Вік тремтіти тепер,
пухом петлі робити,
Духів злих без перерв
від людей – у поля!
І боятись химер,
І шукати десь рідних,
І пропасти одній...
Де тополя, там шлях.

Правда, клену одному
не стати поліном,
Мають знати усі –
клен не кидають в піч,
Як господар живий,
все таке, мов нетлінне,
А, як горе прийде, –
клен чорніший за ніч.

Знову стогне земля,
у дерев розголоси,
Виноградна лоза

шиє всім сорочки,
Мати міру завжди
виноград не попросить,
Не кидайте на землю
його кісточки.

Бук, красивий, як мур,
у гіллі шанобливо,
Наче Ноїв ковчег,
свої плечі розвів,
У розмовах колег
все було надправдиво,
Бук чекав слово дуба,
Дуб мовчав і сивів...

Олена Вишневська

Народилася Олена Вишневська 2 серпня 1986 року на Вінниччині у м. Погребище. Після закінчення навчання у Вінницькому національному технічному університеті переїхала до м. Нетішин Хмельницької області, де зараз і працює інженером-конструктором на Хмельницькій АЕС.

Видавалася в колективних збірках «Говорить Майдан» (збірка революційної поезії, 2014) та «Сила почуттів» (літературний альманах, 2015).

Білим віршем

А ти у мені, наче тисячі /й більше/ нот,
Постійно розігруєш фуги, сонати, гами,
Розгойдуєш маятник, чиниш переворот,
Та поруч, насправді, немає тебе ні грама.

Далекий. Чужий. І непізнаний. Врешті – мій...
А ти мені Пісня пісень, непроглядна тиша,
Усмішка зненацька, раптово – слезою з вій,
Хоч інша з тобою і ти нею дишеш, дишеш...

А ти відпустив би, як небо вчорашній сніг,
З полону. А ти би тримав мене все сильніше,
Чекав перехрестям на кожній з стрімких доріг,
Лягав би на аркуш /нехай навіть білим віршем/.

Жага невтоленна. Спокуса. Покута. Я
Прикута до тебе і вільна з тобою. Вільна!
Плекаю любов, мов жінка маля.
Ношу між грудей /наче хрестик/ її – натільно.

Не палити б мости

Боже, важко як знову палити до нього мости,
Потім довго із пам'яті попіл від згарищ шкребти,
Забувати, як дихала ним, невимовно близьким.
/Наче вперше/.

Він до берега мого ріку переходить убрід –
І під поглядом топиться змучене серце, як лід.
Знову всотую звично його кожним дотиком рим.
Кидай верші.

І рятуй мене, Боже, бо він вже у мене проріс,
Наче дужим корінням у тіло землі прадід-ліс.
Заколисує ніжно, штовхає /причинну/ із гір.
/Як Чугайстер/.

Я злетіла б – тримає, шепоче /пряде/ про любов.
Наче інших до нього не знала в житті молитов,
Висипає по літерах з мене єство на папір.
/Квітнуть айстри/.

Він мені дивом праведним, карою з вікон небес.
Та «нестерпно» з ним краще, бо гірше zostатися без
Нього – втратити глузд і боліти за нього клітьми.
/До безсоння/.

Боже, дай океан мені в грудях не перерости,
Не палити мости, не боятися з ним висоти.
Заховай просто мить, коли знову зустрінємось ми.
/У долонях/.

Ідуть дощі з вівторка на четвер

Ідуть дощі з вівторка на четвер
/Безжальні скрипалі/ по мою душу.
У круговерті буднів все щось мушу.
А зрештою нікому. Не тепер.

Це дивна сила магії води:
В мені неначе проростають зерна!
І, може, не в манерах то модерну -
Ось так любити /просто/ без мети?

Та я люблю Вас. Зупинився час.
Згубились стрілки в колі циферблату.
І злегка має смак солонуватий
Це таїнство незвіданих причасть.

Вітри гортають смутку календар,
І кожна нова дата – то розлука.
І, Боже мій, яка ж то серцю мука
Пізнати нам із хмелем цей нектар!

А в тім жалю немає – лиш дощі
Ідуть собі, як зодчі, поміж нами.
Є тільки ми, розділені містами,
І доторк цей до рідної душі...

Квітнем

Квітень вливається сонцем під шкіру,
Прагне розлитись рікою по венах.
Жменями ніжність розсипав надміру
В зернах.

Не пошкодує весняної зваби:
Небо фатином вбере до причастя,
І спалахнуть світлофори кульбабок
Щастям.

Ми відкоркуєм безсоння /із блюзом/,
Хлюпнемо щедро хмільної палітри
В келихи снів, де від нас до ілюзій –
Титри...

...Шепіт. Обірвані подихом фрази
Так і залишаться квіткою в грудях.
Ти не зривай її, любий, відразу...
Будуть

Маревом наші відбитки на стелі
Плавитись воском. Довершеність ліній
Дотиків згубиться в спраглій дуелі
Тіней.

Зливою станемось в купелі ночі.
Мить заплетемо між пальців тендітних.
Станемось ми... /без підстав/... очі в очі...
Квітнем...

Віка Лі

Народилася Віка Лі (Вікторія Горлова) 8 лютого 1993 р. в м. Чернігів, але проживала в с. Анисів. Навчалася в Анисівській ЗОШ I-III ступенів ім. Івана Франка (1999–2010). У 2010 році закінчила музичну школу № 2 м. Чернігова. Вищу освіту здобула в Ніжинському державному університеті ім. М. Гоголя на факультеті іноземних мов (2010–2015).

Грає на гітарі та фортепіано. Займається Stand-up. Вірші пише близько 4 років. На даний момент працює помічником Project менеджера в IT-компанії Smile – Open Source Solutions Ukraine.

Публікується вперше. Брала участь у поетичному заході «ЛІТЕРА» (Чернігів) та Art Mart (Ніжин).

Бо не може бути краще, ніж гірше

Шлунок згорнувся брижами,
Точно людське Оригамі,
Паніка стримних деталей
Вийшла на рівень зухвалий.

Привид білизни за каву
Видасть таємну виставу,
Поруч прилинула совість:
Крайність її і убогість.

Стук діалогів по скронях
Дірку зробив у долонях,
Суміш провини із жалем
Сніжним накрило завалом.

Весла сушити набридло,
Дощ трансформується в брили,
Крапка вже там, де потрібно,
Сказано все і дослівно.

Шум між коліс Мерседесу
Вивітрив залишки стресу,
Правду залишив в конверті –
Попіл недавньої смерті.

Трата і часу, і нервів,
Бідне, заплакане стерво,
Ноти у пісні розмиті
Б'ються мінорним копитом.

Складно стає з кожним разом
Вірити в дурості фрази,
Сенс у взаємному світлі
В тому, що очі не сліпить.

Вибір

Вісь між сонцем і землею крізь озон пройде мигцем,
Стрілка пріє в циферблаті, аркуш грає з олівцем,
Повернулася машина, скрип коліс, гудіння шин,
Щось на кшталт нового сина із дизайнерських вітрин.

Все в порядку, крім мотора, що пищить, як пташеня,
Ще не знесена контора, там згорає друге Я,
Позитивне є у плані, тільки спробуй не знайти,
Переміни світ потрусять і розкажуть як втекти.

Чи постати, як убивця, у підкупленім суді,
Щоб усі спостерігали, як тебе піарять ЗМІ,
Може вкрасти пачку чаю й через касу пронести,
Покричати, як холерик, та назад поставити.

Наступити на камінчик, прорубати підошву,
Переплутати зупинки, з'їсти в темряві халву,
Зрозуміти, перерити всі думки у голові,
Може путнє щось знайдеться... не знайдеться, се ля ві.

Холод спуститься у тіло й капіляри полонить,
Лико їх на світ покаже, щоб на них життя пролить,
Крок за кроком, рік за роком, час міняє сутність в нас,
Як міняють простирадло і кладуть новий матрац.

Грають струни контрабаса, звук ще є, але затих,
Розвивають ритм у пісні, полоняють серця худих,
Модних, милих і багатих, а в душі – ще тих козлів,
Тільки глянь – одні пірати із Карибських Островів.

Годинник

Глянь вгору, невже це ВСЕ?
Підлість у весільній СУКНІ
Розмальована МОРДА
І крапля гидотного ВІСКІ?

Три кроки і знімеш СТРЕС
Кинь спогад у ніч КАЛАМУТНУ
В душі стоїть СМОРІД
Колиска Іуди НЕ ТРІСНЕ

Під нігті загнали БІЛЬ
Як часто помітно мить ЗРАДИ?
Паскудство ТРИВАЄ
І хоче загарбати ВСЕСВІТ

Життєвий короткий ФІЛЬМ
У мізках думки ідуть ГРАДОМ
Щось інше ЧЕКАЄ
Повіриш у справжніх хвиль ПЛЕСКІТ

Доля, зла доля

Не хочу множити на нуль,
Не хочу вішати провину
На те, що вивернуло руль,
Й в колеса всунуло дубину.

За ким погнатися, коли
Усі думки, як партизани,
А руки знову не змогли
Пробити фейкові мембрани.

Куди покотиться життя,
Яке тілами заправляє,
Екзистенційного сміття
І так по горло вистачає.

Не знаєш, що тебе приб'є
У ту незвідану хвилину,
А інтерес бере своє
Й пробуджує в душі тварину.

Іти спокійно у пільмі,
Ментально плавати у небі,
Перевертатися вві сні,
Співати пошепки Placebo.

Ловити сні у голові,
Ногами топати по ґрунту,
Пожити тиждень у відрі,
Щоб не прощатися з абсурдом.

Настигне радість чи печаль,
Гидотний смуток пробереться,
Уже відомо все, на жаль,
На щастя, нам це не дається.

Каламуть

Скрипка загорілася в руках,
Перстень втримав двері,
Місця не залишилось в дахах,
Кров лилась на Керрі.

Часто забиваєшся в куток,
Сerpень випив сили,
Терпкості і гнучкості шматок
Вліз у двері килим.

Паста розлетілась, як вода
У каструль обійми,
Ящірка без жодного хвоста
Спить одна за ширмою.

Шархаючи поглядом віків,
Сніг влетів за шию,
Без толку ловили пацюків,
Їх прибило зливою.

Нирки вкрились кригою ураз
В день до сліз морозний,
Вліз у річку п'яний водолаз,
Втратив дар розмовний.

Падаєш згори і лиш туди,
Де диван розклали,
Під ногами стеля і сади,
Що цвітуть яскраво.

Назад

Не провокуй мене на звірство,
Ти бачиш – мене хитає від вітру,
Я криком заповню все місто,
Не провокуй мене на звірство.

Обернися й зніми з себе бирку,
Єдиний, як древня платівка,
Скажи, що то одягу лірика,
Обернися й зніми з себе бирку.

Розкинь злі ілюзії вітром,
Здивуй аномальними квітами,
Кімнатою з вкраденим світлом,
Розкинь всі ілюзії вітром.

Намисто із чистої совісті
Із перлами крайньої строгості,
Літопис завис десь у молодості
З намистом із чистої совісті.

Розлий чай на ноги гарячий,
Невпинно кінь старості скаче,
Згадай час, що для душі значить,
Розлий чай на ноги гарячий.

Стрибок тварини

Світ плювався з вежі в морду,
Роздруковував на шкірі
Пісню кинутого в воду
І дурного в повній мірі.

Наче грім крізь сонце лине,
Нерви смикають за руки,
Ноги котять без упину
Жменю сірої пилуки.

Стеля дивиться на рухи
Світлом вирізьблених пальців,
В шафі мокра від задухи
Пара ще не вбитих капців.

Фрази з вуст стріляють в очі
Без прелюдій і сигналів,
Точка відліку не хоче
Бути здобиччю шакалів,
Розведеться в алкоголі
Страх із щирістю бажання,
На порізах мало солі,
Більше тиші і вагання.

Світ – велика піраміда,
В ній давно уже не люди –
Із душею інваліда
Покалічені прибуди.

Таким чином...

Листя в своїй фрустрації,
Холод зігріється вашим теплом,
Голки сухої акації
Стануть невправним на шкірі клеймом.

Гамір не скаже по рації,
Як обійтися з кермом голови,
Перець в миттєвих оваціях
Кинеться в очі і їх острови.

Мимо в чужих декораціях
Чисті струмки серед лячних розваг,
Збилась стара нумерація,
Сто грамів честі й бігом в саркофаг.

Розмитий шлях

Дорога із покинутих надій,
Розбавлених з водою перепалок,
Про кращий світ і думати не смій,
В кишені не залишилось цигарок.

У дзеркалі бліде лице мовчить,
Не ворухнеться навіть край долоні,
Воно втекло із склепу, де горить
Душа загубленого на пероні.

Вона кричить назустріч всім живим
І затамовує водночас подих,
Набрати треба кисню перед тим,
Як потонути у багряних водах.

Вагон наповнений сміттям чужим
І ледь прокуреними голосами,
Таке складне було таким простим,
Немов столи між іншими столами.

Коли журба прилипне до очей,
А погляд переверне все до низу,
Відмовиться актриса від ролей,
Як від коробки меленого хмизу.

Скелет лякає в морі кораблі,
Показує набряклі рук долоні,
Холодному не затишно в теплі,
Воли ревуть, бо ясла знову повні.

Із точністю зробити навпаки
За правилами грати не просили,
Сказали безхребетні хробаки
Й Америку через вікно відкрили.

Не поглядаючи на білий світ
Усе іде прекрасним, без помарок,
Ми сяйва міжпланетні без орбіт
Стрибаємо під гру чужих скакалок.

Я знаю

Тому що душі не вмирають,
Я знаю – то не факт фальшивий,
Де схрещуються в небі крила,
Де на землі лупашить злива.

Тому що душі не вмирають,
Вони в собі тримають Всесвіт,
Під кожен крок підводять лезо,
Летять уверх по довгій черзі.

Тому що душі не вмирають,
Кінець є всюди і у всьому,
Ми з ним були уже знайомі,
Душа все чує, буди в комі.

Тому що душі не вмирають,
Осляча впертість стане кредом,
Навкруг пустеля, сни і веди,
Завзято трощить камінь кеди.

Тому що душі не вмирають,
Вони в торнадо із вітрами
Знайдуть комедію у драмі,
Вони між нами, вони між нами...

Я з досвідом

«Мій бос якоюсь мірою тиран,
Тож я тепер буквально під прицілом»,
Поїхав потяг страху та стоп кран
Його зайняв до біса цінним ділом.

Дивлюся босу в очі напрому,
Зіниці все розширюють діаметр.
Він теж людина! Я боюсь... Чому?
В мені сидить соромності параметр.

Ногою влізти в болісний капкан
Те ж саме, що проситися у боса,
Аби він допоміг, щоб бізнес-план
Не з'їхав в прірву, як стакан з підноса.

Мій бос якоюсь мірою тиран,
Та я не злюсь, він типу теж людина.
Бос виділяє швидше, ніж уран,
Лиш не тепло, а щось тому подібне.

Ті боси хочуть, щоб їх робітник
Умів варити каву й одночасно
Зміг офіс прибирати в один клік,
Доїть корів, писати звіти вчасно.

Та бос дає прозріння і знання,
І змусить вас трудитись без упину,
Отримавши в кар'єрі визнання,
Ви скажете – я ж з досвідом людина!

Потрібно

Сторінки чистими укрились фарбами,
Обличчя поглядами створінь устелено,
Мікромікробами із аквалангами
В каналізацію пірнаєм впевнено.

Не важно дихати, коли живеш іще,
Передчуттями ми покрили істину,
Біжимо під дощем
Посеред вуличок стоїм осмислено.

Життя у затишку і не без зайвих слів,
Що так наповнені думок фатальністю,
Під берег островів
Кидають сутінки бої з незграбністю.

Ми актуальності, ми особистості
І знов заплутались у купі сутичОк,
В калюж іскристості, в горі чужих листів
Попались на гачок.

Ми не без пакостей, але із серцем ми,
І в голові у нас є дещо цілісне,
Збираєм в єдності,
А не у прикrostі моменти щирості.

Дно

У кожному із нас існує дно,
Де мотлох злий і добрий, і нейтральний,
На білий світ ображене воно,
Квадратне, що малюється овальним.

Якого сорту віскі розлили?
Брехня, як сльози, ображає погляд,
В колодязь снів відбиток затягли,
Вони удаль пішли, уже не поряд.

Одного разу пуститься вперед
І ваше дно, яке, здавалось, вмерло,
До рук потрапить зморений кларнет,
Покаже пам'ять те, що очі стерли.

Розмова зможе стати джерелом,
Яке багнюку викине до ями,
Поставить цвях на місце ржавий лом,
Мажор по пиці вріже мелодрамі.

Лариса Душак

Народилася Лариса Душак 24 липня 1965 року в Чернігові. У 1984 році закінчила Сургутський нафтовий технікум (Тюменська область, Росія). Зі студентських років захоплюється поезією та пише вірші українською й російською мовами.

3 грудня 2015 року – член Чернігівської обласної літературної студії.

Вірші публікувались у газеті «Деснянська правда», альманахах «Скіфія», віснику VI-го міжнародного поетичного конкурсу «Чатує в століттях Чернеча Гора».

Навіщо, Боже...?

Навіщо, Боже, недостойним
Ти владу щедро так даєш?
Бо тільки словом непристойним
Його тепер лише назвеш!

Людьми він грає як ляльками,
Щоб сумно жити не було!

У війни бавиться роками –
Щоб все, як він хотів, було!

І їдуть танки та гармати,
Реве земля та стогне люд!
Нема вже хати, батька, мати...
Йому все мало – бо нелюд!!!

Вже не повернеться дитина,
Що стала воїном в ту мить!
Не дочекається дружина,
І серце б'ється і щемить!

А мати буде до забуття
Чекати сина на поріг!
Молитись довго і натхненно,
Аби Господь його зберіг!

І йдуть хоробрі хлопці битись,
За ними люблячі батьки...
Немає сил на це дивитись!
До строю тягнуться діди!

Знаннями всім допомагають,
До перемоги разом йдуть!
Жінки вже плечі підставляють
І в руки зброю теж беруть!

Малюнки діточки малюють,
Аби підтримати своїх.
Бабусі їжу всім готують,
Щоб смачно пригостити їх.

Плетуть сітки – старі та хворі
Теж хочуть їм допомогти.

Там прапор майорить у дворі,
Щоб швидше їх було знайти!

І звідусіль йде допомога,
Щоб свою правду захищати!
Не буде легкою дорога,
Щоб рідну землю не віддати!

Піднявся люд на захист волі,
На захист рідної землі!
Немає іншої нам долі –
Ніж Україну зберегти!

Не сплять ночами волонтери –
Підтримку хлопцям все везуть.
Не мають спокою сапери –
Поки всі міни не знайдуть!

І лікарям нема спокою,
Коли ж війні отій кінець?!
Та не награвся ще з війною –
«Великий хлопчик-молодець»!!!

Він весь гладенький і чистенький,
Мов мати в школу привела!
І очі кліпають маленькі,
Запорошила їх брехня!

І гроші є, землі багато...
Свій люд чекає на життя!
А він все грає з автоматом,
Своїх веде – у небуття!!!

Своїх військових і підлеглих,
Як дрова в піч – кидає у війну!

За сльози матерів полеглих
Чи буде відчувать вину?!

Чого ж ти, Боже, не припиниш,
Не захистиш весь світ від сліз!!!
Цього «хлопчиська» – не зупиниш,
Що високо отак «заліз»!!!

Заліз собі та й споглядає,
Як ллється кров, іде війна!
І хто ж йому ще нагадає –
Що страшний суд – його вина!!!

І йдуть, йдуть, йдуть Роксолани...

Жінки, мов квіти. Не поллеш – зів'януть,
Відірвеш корінь – більш не зацвітуть!
Жагою до життя до себе ваблять,
Як тяжко не було б, не пропадуть!

І йдуть вже Марусі й Роксолани,
На чужину, не вкрадені – за так!
Загоювать в чужих домівках рани,
Наводить лад у хаті – «за п'ятак»!

Щоб заробить, зібрати «копійчину»
І швидше все додому передати.
Не згадуючи гірку ту причину,
Чому ж у себе вдома це не мати!

Чому ж у себе вдома непотрібні
Жінки вродливі, ніжні матері?
І де мужі, що цих офелій гідні,
Чому шукають їх на чужині?

Чи може їх з козацтва перебили?
Бо йшли вони у першії ряди!
А от тепер зумисно так зробили,
Щоб Роксолан зростити для орди!?!?

Щоб не родила більш земля козацтва,
Щоб вільний дух тут більш не панував!
Щоб не було ніякого братерства,
Свій рідний край ніхто не захищав!

І їдуть, їдуть, їдуть Роксолани...
Дітей народжують на чужині.
Розбавлять кров козацьку, а останні,
В чужім краю закінчать свої дні!!!

Де ж Наливайки, Павлюки та Байди?
Щоб кров козацька закипіла знов!
Щоби Марусі наші й Роксолани
Не зраджували землю і любов!

Чернігів – красень стародавній

На березі чарівної Десни
Стоїть Чернігів – красень стародавній.
Цвітуть каштани кожної весни,
І Дух Святий живе, що Богом даний!

Церкви на сонці золотом блищать
І дзвони б'ють – скликають на молитву!
Гармати на сторожі тут стоять,
Які звияжні пам'ятають битви.

Монастирі, церкви, високий Вал...
Все захищало місто від навали,
Щоб люд спокійно жив і працював.
І храми Божі спільно будували!

І Дух Святий скликав сюди людей,
Що прагнули до Бога і молитви!
Служити Богу – краща із ідей,
І стало це відтоді місцем битви!

За Бога, віру, за людей простих
Вони весь час молились і просили!
Щоби Господь усіх почути встиг
І на життя та працю дав їм сили!

І навіть під землею тут є храм –
Антонієві чарівні печери,
Він прихищав людей від страшних драм
Та додавав їх духу сили й віри!

А Болдина гора, що височить,
І досі ті печери в собі має.
Підземну церкву, силу тих молитв
В собі весь час, як душу, зберігає!

Відлунням йде молитва звідусіль,
Куди не кинеш оком – всюди храми!
А це сильніше найчорніших сил,
І береже Чернігів краще брами!

Комусь потрібно дуже-дуже...

Комусь потрібно дуже-дуже,
Щоб стали ми усі байдужі
До волі, долі і землі!
Тоді так легко всіх зламати,
А поколінням розказати
Нову історію – байки!
Що нас в природі тут не було,
Щоб нас в історії забули!

Забули зовсім – навіки!!!
Та щось все ж трапилося з нами –
Свого не чуєм серця мов!
Всі хочуть зразу стать панами,
Зібрать багатства світу знов!
Але ж вмирають тихо хати,
І доживають вік батьки...
Що ж не шкода старої мати...?
Десь там живеться залюбки!
Зв'язок з землею увірвався,
Не чути, кличе як вона!
Як від коріння відірвався,
І наче в серці чужина!
Вже не болить воно, не стогне,
Не тягне душу в рідний дім...
Чужим богам служити прагне,
Забути все, побий їх грім!
Лишити хату, батька, матір!
Своїх нащадків не чекати!
Щоб власної землі не мати!
Усе життя десь проблукати!
Комусь це дуже вже потрібно,
Щоб душі стали дуже дрібні,
І не боліло за свій край!
Зі свого поля коровай,
Щоб куштували люди чужі.
А ми були усі байдужі!!!
Комусь потрібно – дуже-дуже,
Щоб стали ми усі байдужі...

Тетяна Олійник

Народилася Тетяна Олійник на Чернігівщині в с. Красиївка Бахмацького району в простій українській родині. Закінчила Київський інститут культури. Солістка-вокалістка Чернігівського філармонійного центру. Лауреат конкурсу «Берегиня козацького роду».

Чернігівська земля

Люблю свою благословенну землю –
Край верб розлогих і міцних дубів,
І яблунь білих і тополь високих,
Казкових таємничих яворів.

Де лілії пахучі й чисті води,
Соми хвостами граються вночі
І зорі падають у сиві броди,
А в раннім небі – журавлів ключі.

Блакить небес і пісня стоголоса
Зливаються у саяві куполів,
Бує світ і радує колоссям,
Дивує щедрістю чернігівських полів.

З глибин віків вчуваю звуки ліри,
Що журно серцем Гребінь вигравав.
Любив свій край і Вересай без міри, –
Прожив життя, як пісню проспівав.

Відлунюють у сьогоденні думи
Провісників відважних кобзарів
Про тих орлів, що висоти сягнули,
Героїв духу – лицарів-синів.

Куліш, Чумак і Мартос, Василенко
Життя не шкодували, сил своїх.
Кибальчич, дивлячись в небесне море,
Сягав космічних далей неземних.

Тут Глібов сіяв мудрість, наче жито,
Байки писав та книги друкував.
Учив по совісті людей, по правді жити,
Він, як Езоп, багато чого знав.

Брати Ревуцькі звідси й Стороженко,
Цю землю Коцюбинський покохав,
Тесняк, Тичина... Ну а як Довженко
Про Десну зачаровано писав?

Від Ігоря, від руської дружини
Їх сила й дух сягнула на віки.
Такі ж відважні, роботящі і красиві
На Сіверщині нашій і жінки.

О Цербе! О Костевич! О Хвостенко!
На грудях – олімпійські нагороди,
Що вказують на велич їхню й силу,
Яка властива українському народу.

Чернігівщино, мила, солов'їна,
Верьовкою прославлена в світах,
Тут Заньковецької зоря ясніла
І мами пісня лине, наче птах.

На цій землі дідів моїх могили
І де б я не була, навіть здаля,

Чую твій дух, в тобі черпаю сили,
Славлю тебе чернігівська земля.

Все дороге в тобі, моя землице,
І мила щедрість, і твоя краса,
Ти найясніша із усіх зірниця,
Нехай же твоє світло не згаса!

***

Небо відкрите,
Весняночка мила
Збуджує трави і сіє красу.
Сонце всміхається
Брунькам невмиваним,
Що потягаються сонно від сну.
Срібні струмочки
Махають вітрилами,
Хор супроводить піснями здаля.
Томна земля
З переораним черевом
Тягнеться ключ взяти з рук журавля.
Я зачарована!
Ноги заплутує
Й легко п'янить запашна сон-трава.
Запахом сиплють,
Видзвонюють веснами
Проліски ніжні, земля ожива.

Крижана вуаль

Зимою сіяла,
Тому й не має сходу,
Колюча віхола
Розвіяла й слова.
Які там квіти
Будуть на морозі?

Була любов,
А може й не була.
Заледеніло серце
Завдяки стихії,
Та стала вища
За гірку печаль,
Не під вінець пішла,
Надію вкрила
Біла й холодна
Крижана вуаль.
Та все одно,
Кожне людське кохання
Підносить душу
Нашу грішну до небес.
Не вірте ви,
Як скажуть: серце вмерло.
Весняні промені –
І знову ти воскрес!

***

Тихим смутком, ніжною квіткою
Полечу в синє небо лебідкою.
За тобою долину піснею
І впаду, коли стане тісно нам.
Пригорну, поцілую, зігрію,
Воскрешу твою трепетну мрію
І синів подарую в придачу.
Це від щастя сльоза, я не плачу.
Буду тінню твоєю до старості,
Щоб відчув ти хвилини радості,
Повноводною стану криницею
І віддам все життя сторицею,
Нагодую, зцілю, дам пораду,
Та не вмію прощати я зраду.
Вибачай, біль така не лікується,
Нехай інша про тебе піклується.

Мічені

Ми з народження мічені піснею,
Ми з народження мічені працею,
В нас є мітки зневаги відчаю,
І хоч горді, та з тихою вдачею.

Нас ординці смолою мітили,
Заливаючи в рот гарячу.
Канчуками поляки, палями,
Вибивали веселу вдачу.

Ми покірними стали, незрячими,
Нас дурили, підступно вбивали,
Викрадали дітей в яничари,
А дівчат на торгах продавали.

Але й там, у страшній неволі
Роксолани-жінки виживали,
Із тавром полонянок-невільниць
Україну свою прославляли.

Кров'ю мітили, мітили голодом,
Потім – атомом, нині – градами.
Вся душа наша в чорних мітках,
Ллються сльози з очей водоспадами.

Ясноокі, з душею чистою,
Але, мабуть, чиєюсь ласкою,
У недобрий час ми замішані,
Особливою горе-закваскою.

Український народ терплячий,
Дух наш сильний, душа – в самоцвітах,
Доля ж плинним часом скалічена,
Та ошатна, велична й у квітах!

Володимир Гільчук

Народився Володимир Гільчук 23 листопада 1952 року в столиці Буковини – Чернівцях – у робітничій сім'ї. У 1976 році з відзнакою закінчив фізичний факультет Чернівецького державного університету ім. Ю. Федьковича. З 1976 року живе і працює в Ніжині. Нині працює в Ніжинському агротехнічному інституті Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Друкувався в міській, обласній, республіканській пресі та в колективних збірках. У 1999 році видав книгу есеїв «Не мовчи, Україно...», у 2008 – збірку вибраних поезій «Я напишу про те, про що не можна...», у 2010 році – літературно-критичну розвідку «Феномен Гаррі Поттера» (нотатки книголюбів), у 2012 – збірку поезій «І не знаю навіщо...», у 2016 – збірку поезій «На терезах серця».

Мас різноманітні літературні відзнаки. На Всеукраїнському конкурсі комедій «Золоті оплески» (2015) зайняв III місце.

Жінка в жовтому. Зірка в траві

Ти – лялечка, жовтою гусінню вроджена.
І станеш метеликом –
Спалахують крильця.
Ти – відьма: не можна тобі, заворожений,
У біса в генделику
Отрутою впиться.

Ти – Єва, і хтиво спокушуєш бідного Змія
Сполоханим яблуком –
Вулканом кохання.
Ти – Сфінкс в два обличчя – прекрасна Єлена й Софія:
Заходишся зябликом
І вб'єш на світанні.

Ти – зірка: холодна, колюча, така ж недосяжна...
І взяв би, та – боляче.
І небо – зелене.
Ти – жінка, некохана, продана і непродажна.
Хотів... Не для мене...

Маскарад (на тему В. Шекспіра)

Говориш: завтра, потім, потім, потім...
І відкидаєш день, оцю хвилину,
Відштовхуєш кохання і людину,
Шукаючи відгадку на звороті
Закритих книг, в яких життя – останній,
Заклучний склад нескладеного слова,
Прочитана безтямно передмова,
Розвіяна примара на світанні.
Чи живемо? Свічею добуваєм –
Химерні тіні злих комедіантів,
Шукаємо на сцені діамантів,

Чи просто робим вигляд, що шукаєм.
МИ граєм п'єсу: вік – за дві години.
Крізь сльози – в сміх, від зради – в каяття.
З дзвіночком блазня сходим в небуття,
Долаєм шлях від звіра до людини.
І все життя – переказ дурнем казки:
Багато слів, емоцій, почуттів...
Я теж в дитинстві мріяв і хотів.
Та ось відходжу, не зірвавши маски.

Мелодія високосного липня

Знову падає дощ, і засліплене місто
Випускає в політ кажани парасоль.
І сумує душа – їй в кімнаті затісно, –
І тополя бринить забемоленим «соль».

Це життя – як життя: переважно в мінорі.
Хтось колише дитя, хтось у спогади втік.
Шелестить сивий дощ, ніби жовтень надворі,
Одномастним рокам вже втрачається лік.

Скільки липнів було: полудневих, гарячих!
Скільки стиснутих мрій, невідкритих доріг...
Запітніле вікно. Шибка осінню плаче.
Я хотів. Я горів. Я боровся... Не зміг.

Наталія Дорошенко

Народилася Наталія Дорошенко на Чернігівщині в мальовничому селі Бурівка, згодом родина переїхала до Чернігова. Після декількох років життя «по чужих кутках» батьки побудували власний дім у с. Старому Білоусі. Середню освіту здобула в Чернігові.

Після закінчення школи влаштувалася на роботу в проектний інститут. Закінчила будівельний технікум у смт Остер. Далі – заміжжя, народження донечки, навчання в Чернігівському політехнічному. Кар'єрний шлях пройшла від кресляра до провідного інженера. Має 38 років бездоганної праці в «Укрдіпродорі». Депутат сільської ради 5-го скликання, багато років була членом виконкому.

Вірші почала писати в 90-ті як Дорошенко Тала спочатку російською, а згодом і українською. Друкувалась у газеті «Наш край», декламує власну поезію на міських та сільських заходах.

Україні

Тобі, нене – свята Україно!
В солов'їному співі весни,
У безхмарному ультрамарині,
Ми бажаємо вільно цвісти.

Здобуті клейноди свободи,
Гімн державний, тризуб і стяг
Понесе народ вільний повсюди,
Де б шлях долі його не проліг.

Повернуться сини твої й дочки,
Мов з далеких країв журавлі,
Будувати, плекати садочки,
На священній Тараса землі.

Майбуття буде гарне-прегарне,
Мов віночок весільний в стрічках,
УКРАЇНА – велична держава
Процвітатиме ще у віках!!!

Донечці Анні

Не встигла озирнутися: – Овва!
Життя з весни майнуло в літо.
Тремтливим цвітом виграва,
Піднявся паросток, сльозою вмитий.

Мое дитя! Єдина, мила, люба,
Даруйте, мені ж кращої нема,
Як сполох блискавки край неба,
То диво дивне, геть іди, журба.

Ясніють сині очі, мов озерця,
Незнаного в них світу дивина,
Із ніжністю пригорнеться до серця,
О дай їй, Боже, милості й добра.

Даруй їй долю, не таку як маю,
Даруй любові вірної на вік,
Тебе, мій Боже, щиросердь благаю –
Даруй здоров'я їй на сотню літ!

Рідний край

Заколисує зорі в темній річці вода,
Пропливає в ній місяць, подібно човна,
Огортає довкілля легким трунком бузок,
А калина чекає на намиста разок.

Це мій край солов'їний, моя рідна земля,
Від колиски й донині і на все майбуття,
Де б мене не стрічала доленька рушником,
Лину в батьківську хату за живим джерелом.

Прихилюсь до одвірка, подивлюсь навкруги,
Тут у квітах подвір'я, у кутку образи,
Тут душею світаю і співаю пісні,
Як ніде, відчуваю – УКРАЇНКУ в собі!

2006

Єлена Дорофієвська

Народилася Єлена Дорофієвська 29 липня 1982 року в Києві.

У 2012 році з чоловіком та трьома дітьми переїхала до міста чарівників, енергетиків, гончарів, богинь, яхтсменів та князів – Вишгорода. Тут, на древніх кручах, глинищах, біля Дніпра, і почали народжуватися вірші.

Викладає східні танці у Професійній школі танцю DSF м. Вишгород, любить ожину й вітрила.

Вірші публікувались у журналі «Дніпро» (1–2016), альманахах «Магія кохання» (2016), «Мовою серця» (2016), «Крылатое созвездие – 2» (2016), «СКІФІЯ – 2016 – ЗИМА».

На конкурсі «Крылатое созвездие – 2» (Харків, листопад 2016 р.) отримала II місце в номінації «Поезія».

Невблаганність

О, Царі! Я, мала,
переплутала сходи* і ночі!
Золотава мара
загортає мене у вогонь
І шепоче: «Не бійся!»
І наче легенько лоскоче

---

*Сходи – у значенні «сходові марші»

Наймогутнішу з жриць –
невблаганність безжальних долонь...
Оминаю слова,
обираю для себе покару –
Без упину іти
цим шляхом і надалі в пітьму,
Де вогонь б'є в живіт
і сп'яніло стегно золотавить –
Найсвятішу із жриць
в мармурову вкидає... весну...

О, Царі! На вівтар
принесіть делікатну лаванду
І схиліться до ніг
небезпечно безглуздій жазі –
Їй не дайте спочить!
Хай забуде дорогу й... віднайде...
Найпекельніше з лон
оживає від дотику слів...

Чорне золото

Я – твоє золото. Я – твоє чорне золото,
Берег піщаний кольору янгольських крил –
Зношених, тертих об гострі кути епохи.
Спрагу і біль у надрах хіба упокорити?
Це свердловина, з якої ти ще не пив...

З пекла самого, де вічність в друзки розколота,
Необережно сповзає за комір твоїй
Благословенне байдужістю хвиль затоки,
Мов світлячок, сонце в крапельках твого поту та
Гостро сягає межі в божевіллі слів...

Сіпалось серце

Зникав під дощем історичний та зоряний пил,
Розкиданий в руслах провулків старезного міста...
А в сяйві ліхтарнім руділи обличчя цеглин,
Пошкрябані часом та зливою вмиті огнисто...

І пасма дощу заплітались між чорних перил
Балконів й думок, за які крок ступити несила...
І сіпалось серце від натиску хибних мірил –
Образи минали, а груди бажанням тяжіли...

І сипались сни. Знову сіпалось серце щемке
Під шаром тонким мережаної цноти білизни.
Чекала й лякалась. Рішуче ламала себе.
А сумнів змією обвився і дихання стиснув.

Пташа

Тиша, яку відчуваю на дотик, –
Густа, бо без слів,
Сливова,
Проста.
Рахую до ста:
Темпи різняться. У коловороті –
Скотитись без сил
Додому,
Мов птах.
Чи вирватись? Так.
А іншим й не треба – сидять на дроті,
Чекаючи див
В безонні.
А я
Знов стала пташам
В тиші, відчутно сливовій на дотик,

За крок до зими,
Раптово.
Відтак –
До тебе, до те...
Так.

Єлеон (Сад олив)

...Останній промінь піде з узбережжя,
Готова й я порушити межу.
Простеж за мною, як зніму одержу
І як волосся чорне розчешу.

Простеж за мною так, аби не знала,
Що йдеш, мов тінь, поволі, крок у крок.
Замотану у білі простирадла,
Штовхни! Хоч з підвіконня – до зірок...

Немов жебрачка, не боюся втрати,
Боюсь – прохати й кликати тебе.
Простеж за мною! Бо не хочу спати –
Тремтіти хочу й схлипнути! Але...

Я тамувать не вмію сум та рани,
Недоліків – незлічено (мільйон?)
Та ти простеж – крізь відстань, хоч з захмар'я! –
Й наважся перетнути Єлеон!

Надія Єрмоленко

Народилася Надія Єрмоленко 24 вересня 1959 року в с. Скорінець Чернігівського району.

За професією – бухгалтер. Живе у Чернігові. Виховала двох дітей – сина Андрія і доньку Мирославу.

Дуже любить літературу, класичну музику, українські народні пісні. Пише оповідання, вірші, пісні, есе, гуморески – про все те, що торкається душі.

Друкується в місцевих газетах, бере участь у республіканських та обласних літературних конкурсах. Член літературної студії міста Чернігова і клубу «Співдружність муз». Видала збірник віршів і прози «Стежина».

Дуже любить природу та квіти, особливо польові. Хоче бачити нашу Україну сильною і квітучою державою.

Свято Маковія

Квітнуть чорнобривці, васильки духмяні.
Повниться повітря сонячним теплом.
Розквіта любисток і холодна м'ята,
І голівки маку стигнуть за вікном.
Свято Маковія – проспівали дзвони.
Розбудили ранок в світанковій млі.

Рушником квітчатим прибрані ікони,
Біла скатертина нова на столі.
День благословився дзвонами із ранку.
Скоро моя мати в хату увійде.
Вона зайде тихо і святого маку
На стіл коло хліба поряд покладе.

Мальви

Мальви, ви пахли в бабусь у садах,
Мальви, цвіли ви у мами в піснях.
Ви душу України для нас берегли,
Сьогодні так пишно ви знов розцвіли!
Мальви, мальви,
Сьогодні так пишно ви знов розцвіли!

Квітнете ніжно ви так з рушників,
Чую ваш шепіт з далеких віків.
Мальви спинилися в ряд під вікном,
Ніжні пелюсточки – рясно вінком!
Мальви, мальви,
Ніжні пелюсточки – рясно вінком!

Свіжість вдихаю я з ваших шовків,
Запах дитинства і запах віків.
Купайтесь мальви в ранковій росі,
Красу свою горду в століття несіть!
Мальви, мальви,
Красу України в століття несіть!

Поїду завтра у село

Поїду завтра у село.
Там рання пташка ранок розбудила,
Спочити в жито літо забрело,

Волошка сині віченьки розкрила.
Запахнув на городі там окріп,
Маленький сонях вустонька розкрив.
І не знати – із яких доріг?
Попити меду джміль пухнастий прилетів.
Достигли вже суниці у гаю,
Грибами пахне, пахне звіробоем,
Там іволга співа немов в раю
І вторить їй струмок водою.
Поїду завтра ж у село –
І тривога враз мине.
Відчую дому рідного тепло,
Зустріне радо матінка мене!

Пані

Ви називали мене пані,
Зустріч ця була неждана.
А слова, які ж бо гарні.
Липня дні були останні.
Ви називали мене пані,
Ви не казали про кохання.
Ледь схилялись, мов заспані,
Вітром віти колисані.
Ви мене не знали й знали.
Чемно руку подавали.
І була я справжня пані.
Ви ж були такі бажані.
А як пахли ніжно канни,
В тонкі суконки убрані.
Вас я завтра не зустріну,
Лишу канну на споминок.

Людмила Житнікова

Народилася Людмила Житнікова 23 червня 1950 року на Вінниччині в с. Березівка Липовецького району.

У 1967 році закінчила середню та музичну школи в місті Прилуки Чернігівської області. У 1972 році – музично-педагогічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту ім. М. Гоголя. Довгий час працювала старшим методистом Чернігівського Палацу культури в/о «Хімволокно», а останні 30 років – учитель музичного мистецтва СШ № 12.

Вірші почала писати півтора роки тому після загибелі єдиного сина, старшого прапорщика Чернігівського прикордонного загону Ігоря Нешка, в АТО.

Батько Людмили, Житніков Володимир Юхимович, у молоді роки теж писав вірші. Зосталися декілька загальних зошитів з віршами і його щоденники. Можливо, захоплення батька поезією передалося і їй.

Плач матері

Чи чує хто, чи зна, чи баче,
Як за загиблим сином мати плаче,
Душею, розумом і серцем не збагнути:
Як у народу таке горе може бути?
Що півкраїни у чорних хустинах

З дітьми прощається у домовинах,
І серце крає той жагучий біль,
У душах змучених одна лиш заметіль.
І чорне сонце вже не гріє і не світить,
Страшна війна бідою землю мітить,
Лиш спогади приходять уночі,
Не спиться аж до ранку у плачі.
Ті спогади нічні солодкі і пекучі,
То радісні, а то гіркі й такі болючі,
Я молода і син такий маленький,
Попереду життя, живі татусь і ненька.
Вони такі солодкі ті примари,
Що хочу обгорнутись у небесні хмари,
У сні полинути у зоряний політ,
Душа не хоче у страшний реальний світ.
Летіти б через Всесвіт до синочка,
І притулити душу біля нього у куточку,
Летіти в ті краї де він живе,
А біля нього горе й біль мине...

Де ти, сину? Відгукнись...

Де ти сину? Відгукнись...
Я тепер на Небі, але зовсім близько,
Інколи підлітаю до вас низько-низько,
Майже поруч, крилом торкаюсь...
Зрозуміти, що на Землі, намагаюсь:

Бачу бої жорстокі й запеклі,
Хлопці на передовій, як у пеклі.
Полум'я, дим на Сході країни,
Б'ються герої за мир в Україні.

Бачу воїнів, що рідную землю рятують,
За народ кожен день помирають,

Йдуть по хмарках у далекую путь
І назад вже ніколи їх не повернуть...

Янголи-Охоронці часу не гають,
Душі героїв проводять до Раю,
Ми з побратимами їх зустрічаєм,
З Янгольським хором їм «Слава» співаєм...

Життя на Землі – це у Всесвіті мить,
І гідно потрібно земний вік прожити...
І мирне життя для дітей здобувати,
І їх пам'ятать, пам'ятать, пам'ятать!

Родина

Іду по снігу я селом,
Замерзла у дорозі.
Біленька хата за містком
Всіх щастям зустрічає на порозі.
Торкаюсь шибки я чолом,
Заглядаю у хату,
Сидить родина за столом:
Татусь, дітки і мати.
Вечеряють. Матуся подає
У кринці молоко й гречану кашу.
У хаті тихо, бо в колисці спить
Маленька донечка – красуня Даша.
Синки веселі біля тата
Із ложками в руках, їм вже по сім...
На тата схожими так мріють стати,
Допомагати у роботі всім.
У хаті тепло та затишно,
І тільки віхола невтішна,
Як звір у лісі завива...
Вони щасливі – їм дарма.

Зима надворі, заметіль.
Так холодно і зимно,
А в хаті тепло, пахне хліб
І час летить нестримно.
Таку щасливу родину
У цю вечірню годину
Побачила я у вікні.
Та щось тривожно так мені...
Вони не знають, що вже лихо
Крадеться щастя в них забрать.
Воно повзе так тихо-тихо,
Має страшну пекельну стать.
Діти не знають – скоро тато
Піде родину захищать,
І буде з ними тільки мати,
Щоб піклуватись і оберігать.
І прийде чорна звістка в дім,
Що тата більше не побачать,
Не сядуть вже родиною за стіл...
Війну – ніколи не пробачать.
Торкаюсь шибки я чолом,
Заглядаю у хату,
Сидить родина за столом,
Та вже немає тата...

Кохання

(Присвячено кохання сина і невістки)

Дивлюся я на вогник від свічі
І відчуваю твою руку на плечі,
І теплий подих, поряд ти...
На мить залишивши свої світи.
Тихенько посміхаєшся мені,
Себе я відчуваю у солодкім сні,
Дивуєшся: «У вас уже весна?

У тих світах де я – весни нема...»
Там все інакше, небо, хмари і блакить
І сонце світить, та тебе немає,
І так на землю хочу, хоч на мить
До тебе, та таке вже не буває.
«Коханий мій, так хочу обійняти,
Поцілувати в очі і згадати тепло...»
Прокинулась із марева... так темно в хаті,
І свічка, що вже тухне, віддзеркалює у скло.

***

Духмяна кава на столі,
Коханий грає у імлі,
В руках у нього саксофон,
Ридає, плаче в унісон.
Сакс відчуває музиканта душу:
«Кохання вічне передати мушу,
Не може він вже говорити,
Душа не перестала вас любити».

Вересень 2016

Наталія Книжник

Народилася Наталія Книжник в Осичках Савранського району Одеської області.

Навчалася в Одеському інженерно-будівельному інституті на факультеті «Архітектура». Живе і працює в Миколаєві.

Вірші почала писати нещодавно і зненацька для себе. Кожного дня у світі поезії пізнає для себе щось нове.

На Українському порталі поезії існує під псевдонімом Осичанка. Друкується вперше.

***

Янголе!

Поряд щоденний із нами крос
охороняють наші долі,
Наші життя в твоїй волі
аж до погосту.

Нам, мандрівним – альвеола,
місяце ясний, ярило,
чом у бинтах твої очі, чоло,
чому зів'яли крила?

Простір сумує, сумує ріка...
Люди! На допомогу!
Янголам ми вкоротили віка,
Янголи хочуть додому!
Крила – додолу,
і очі – сліпі –
в вічі не хоче глядіти.
Ангелу хочеться бути в пітьмі,
бо нерозумні ми діти...

Краю мій рідний...
пустеля... мара...
Боже, а де твоя милість?
Чудо появи людини – дарма?
Що ж ти не видав нам крилець?

***

Сьогодні – Є
за вікнами зима.
Із надр її
гуркочуть дні сливові
і ночі в чорних розпорошах-снах,
і тихі ранки
на родинній мові...
Сьогодні – Я,
однісінька крізь світ
вдивляюсь в світанкові обіцянки –
на порухи фантазій і умінь
я одягну непевності кайданки.
Сьогодні – МИ –
об'єднаний ефір,
співоче і натхненне співбратерство
за допомогою звичайних теплих слів
складаємо про себе тексти-тести...
Сьогодні – ДЕНЬ,

такий, як і торік...
він надто аж – сьогоднішній сьогодні.
І день мені – віршовано – ізрік
маленький текст
про віршувань безодню...

***

Змальовані руни словами,
що надто тривожать мене,
не знать тобі, милий мій пане,
чому я співаю сумне...

...Мене не зламати, завзяту,
і навіть за тим не збагнуть
бажання відверте – кохати
того, що «мій ладо» зовуть...

Отож... то п'янка, то сувора
в потребі твого вороття,
бо так відчуватимуть двоє,
бо то є початок життя...

Не прагну здолати, здобути,
лишень розкидаю сітки...
Ти хочеш про мене забути?
Тож спробуй від мене втекти,

явлюся купальської ночі,
тоді, коли місяць – вповні,
глядітиму просто ув очі,
і ти – підкоришся мені...

***

Наснилось...
Пробач, що злякала...
Біжи за тридев'ять небес...
Було в тебе мавок немало,
мені ж ти потрібен увесь.

***

Товариш мій, страшить мене зима,
і віхола колюча плине в очі,
тривожить думка, що тебе нема,
зате пливуть фантазії пророчі...

Я – рибонька. Гачечок-блискунець
перлиною близь ока мого сяє,
ввижається такий собі кінець
де у акваріум мене (О-йой!) саджають...

Тук-тук! – зі скла – і корм, і черв'ячок,
виблискують перлинки, та все штучні...
Зустрічний мій, у плетиві сіток
з тобою ми мальки, і, мабуть, учні...

Води тремтіння, хвостиком: гай-гай,
губами торкну дзеркало, й наживку...
Мрій маячня, але ж не одбирай
гачечок... і наміряну картинку.

***

Між рибкою й пательнею – знак «Є»:
компліментарність, черв'ячок, любисток...
Тріпоче на гачку оте моє,
фантазії словесної намисто...

Володимир Кравченко

Народився Володимир Кравченко 21 червня 1988 року у м. Чернігів. Закінчив загальноосвітню школу № 10, паралельно навчався у художній школі, після – здобував спеціальність декоратора в училищі № 15. Також закінчив Чернігівський національний педагогічний університет ім. Т. Г. Шевченка за спеціальністю «Початкова освіта та образотворче мистецтво».

З дитинства захоплюється живописом і поезією.

Володимир – творча та натхненна людина, яка повністю віддається мистецтву, мріє досягти висот у милій серцю справі.

***

Декілька слів всупереч,
і одне – щоб усе розпочати заново.
На суспільну тематику – для суспільства нового.
В останній раз запеленгую годинник я,
зупиню час.
Мені так багато потрібно сказати тобі,
послухай в останній раз.
Обраний шаленою красунею красуні в червоному
він, ніби прозаїк смиренний,
дивлячись в її карі очі,

той, хто безперестанку цитував Бодлера,
не міг вимовити ані пари з уст.
Одне ліжко, одне мартіні –
ось що було у них на думці.
Побачення в темному коридорі.
«Я хочу побажати вам доброї ночі!
Я чекатиму ранку,
щоб
ще раз з вами зустрітись».
І холод, схожий із самотою,
зостався віч-на-віч з собою.
Коротке «ні», і довге «жаль»...
Даремні дні.
Бувай, Жасмін, бувай.
Яблуневий сік в чарці, тижневик на столі...
Жоден лічильник не зміг би вирахувати кількість щастя,
що була у нашім з тобою житті.
Дізнався, діставшись екватора:
апофеоз і був апогеєм наших з тобою відносин.
А у мене на дивані дівчина плакала,
через мене у неї була істерика.
Залишився корабель мій без якоря,
не потрібен він більше,
проживу якимось без берега.
Не розчиняються у воді кави гранули.
Далеко від нас та «ваша» Америка.
А у мене на дивані дівчина плакала,
через мене у неї була істерика.

***

На сторожі
Миру,
за свою країну,
за сім'ю, за рідних
за вільну Україну.

Змалку був я вільний,
працював на полі.
Зараз я у формі,
зараз я військовий.
Знати, що щаслива,
що там вдома спокій –
ось за те воюю,
ось чому на фронті.
Той, хто втратив цінне,
знає цінність втрати.
Мир ціннішим роблять
ями від снарядів.
Українське серце
тепер під брезентом,
кольором хакі
вишиті сорочки.
На зап'ясті напис:
«Я з тобою, ненько».
Щоб не зміг забути
я святі кордони,
щоб у камуфляжі
я обняв стареньку
і сказав їй тихо:
«Син твій, син твій вже вдома».

***

Плавний перехід від цинку білого до сажі газової.
Герою самотньо,
він самотній.
Тисяча і одне питання.
Далі за текстом в першому розділі у поета була
дівчина...
У п'єси фінал паскудний.
На стінах повсюди малюнки,
на підлозі – недопалки,

дві пляшки з вином,
інші – коньяк або віскі.
На столі друкарська машинка,
білий аркуш посередині.
Тонкими пальцями тримаю недопалок,
в полоні ночі світильник тьмянний
підкреслює виснажені риси мого обличчя.
Став би альпіністом,
підкорив би усі неприступні скелі,
виліз на вершину Говерли
і вигукнув би «Говерло моя!»
Натомість сиджу в диму сизому, дивлюсь на аркуш білий я.
Почав вирізати на столі сірому, взявши ніж замість пера:
«Софія, Софія моя».
Увесь охоплений кошмаром марева,
з полону пристрасті не зможу вирватись.
Нехай в пісках зостануся я Аравії,
але портрет твій на піраміді висічу,
не зможу викинуть з музею пам'яті.
Як ми печальні зустріли зорю хрусталеву,
лякали темряву
охриплим тенором,
ритмічним басом.
Осіннім вечором
блукають вулиці під саявом місяця.
Будинки темні стоять похмурі,
на фоні осені здаються золотом недопалки бурі.
Коли на небі з'явився вперше я,
тоді у камені з'явився образ твій.
За небокраєм падає в прірву сонце,
а потім опівночі із першим місяцем
зоря далека гукає жалісно:
«Софія, Софія, Софія...»
Прикрасою морського берега стало ім'я твоє,
апострофом рядка останнього.

***

Я став апостолом,
ходжу я островом, як неприкаяний.
Дощем із півночі забуті пристрасті
пошию у вирі,
не зможу впливти.
Віддав би все, щоб не любить,
брущатій пам'яті сліпій.
Прошу про те, щоб не просить,
а просто жити на землі.

Олег Криворот

Народився Олег Криворот 17 червня 1970 року в с. Іваньки Маньківського району Черкаської області. Після закінчення в 1987 році Іваньківської середньої школи працював учнем токаря, а потім – токарем Іваньківського агроцукрокомбінату.

У 1988 році був призваний до лав Збройних сил Радянської Армії. Протягом двох років служив у м. Харків.

Після звільнення в запас у 1990 році вступив на підготовче відділення Української сільськогосподарської академії на економічний факультет. Закінчив навчання в 1996 році з червоним дипломом за спеціальністю «Облік та аудит».

Працював у нинішньому Національному університеті біоресурсів і природокористування України на економічному факультеті на кафедрі обліку та оподаткування. Спочатку викладачем-стажистом, далі – асистентом, старшим викладачем. З січня 2015 року виконує обов'язки заступника декана економічного факультету з культурно-виховної роботи.

Мас чотири власні збірки віршів.

Мешкає в Києві.

***

Сотні раз множили, ділили також сотні,
події різного гатунку в нас були,
дні радісні міняли дні скорботні,
«ломилися» й не дуже в нас столи!
Не бачили у справах роси срібні,
чергового узявши рубежа,
приходить час, коли ми не потрібні,
усьому у житті своя межа!
Тоді буває на душі так слізно, –
спішив, збирав, черпав знання із книг,
а відновити щось уже запізно,
багато головного щось не встиг!
Бо головне в житті – саме життя,
неоцінений дар Господньої скарбниці,
творіть добро, цінують почуття,
щастя складається з найменшої дрібниці!!!

Кажуть, що ризик благородна справа,
напевно в цьому є якесь зерно.
І як винагорода тут – не кава,
шампанське – ризикующим вино!
Події в нас є різного гатунку,
природний не скасований відбір,
буває, не зробивши розрахунку,
щось робимо усім наперекір!
Має в нас бути голова холодна,
може і декілька нам не завадить спроб,
ризик не завжди справа благородна,
можна й шампанським травмувати лоб!!!
Кажуть, десь на світі є двійник,
та людина, дуже-дуже схожа,
на усе, як кажуть, воля Божа,
це чиновник десь чи робітник!
Може ваш двійник серед спортсменів,
чи політик, чи економіст,

десь будує в Монте-Карло міст,
однаковий набір існує генів!
Будівельник він, військовий чи лісник,
бідний, чи багато в нього грошей,
хочеться щоб чоловік хороший,
був на білім світі мій двійник!!!

В коханні є і аргументи, й факти,
Складаються вони з життєвих діб,
Один дідусь від злої катаракти
Уже п'ятнадцять років, як осліп!
Внучці сказав: «Хворобі не здаюся,
В добрі я проживаю і теплі,
Й наголосив мені... твоя бабуса,
Найкраща жінка на землі!»
Внучка погодилася, діда обіймає,
І подає йому до чаю хліб:
«Напевно Вам краси не вистачає?»
Довгих п'ятнадцять років, як осліп!
На що дідусь, немов розправив крила,
Сказав: «Чіткіші прояви краси,
Я саме зараз бачу, моя мила,
Зір гіршим був у молоді часи!»

Всіх кого люблю, Боже, бережи,
Хто дорогий мені, серце моє тривоже,
Я дуже прошу їм допоможи,
Допоможи, будь ласка, прошу, Боже!
Всіх тих, кого образив, бережи,
Якимось вчинком чи болючим словом,
Пробач і якщо треба – накажи,
Щоб помилки не повторив я знову!
Всіх тих, з якими розійшлись шляхи,
Оберігай, такий життєвий вибір,
Розплачуюся за свої гріхи,

Сприймаю все і кажу всім спасибі!
Тих захисти, кому я не такий,
Можливо, перейшов комусь дорогу,
Я не бажаю зла, життя роки,
Проходжу я, завдячуючи Богу!
Всевишній, друзів бережи і ворогів,
Пошли усім їм вісточку хорошу,
Душа звільнилася моя від ланцюгів,
Я пробачаю всіх й мене пробачте прошу!

Ірина Кулаковська

Народилася Ірина Кулаковська 19 серпня 1976 року в Чернігові. За освітою – педагог.

Пише вірші, гумористичні оповідання, пародії. Друкувалася в періодичних виданнях: «Деснянська правда», «Гарт», «Місто», «Літературний Чернігів», «Отражение», «Радуга», «Ятрань», «Форум», «Ковчег», «Мистецькі барви», «Барви» та ін.; в колективних збірках: «Кава для янголів», «Сузір'я», «Рунь»; в альманахах та антологіях видавництв «Лілія» та «Склянка часу». Автор поетичних збірок «Скіфія Висохлих Сліз» та «Пускай прольється снег».

У співавторстві з письменником Сергієм Дзубою написала та видала роман у міні-новелах для дітей «Потягуськи». Деякі вірші покладено на музику чернігівськими музикантами: народною артисткою України Мариною Гончаренко, лауреатом конкурсів авторської пісні Іриною Єременко, рок-співачкою Оленою Івановою.

Ірина лауреат обласного конкурсу «Книга року» та обласного конкурсу молодих літераторів, дипломант Міжнародного літературного конкурсу «Гранослов».

Член Конгресу літераторів України.

***

У передпокої зими тріпоче крилами калина
І ягід стигла гіркота заюшує чіпку траву.
І сочиться, сльозить печаль якась неясна і глибинна.
Прошив повітря тихий свист, мов відпустили тятиву.

В передчутті пухких снігів нависли хмар тіла дебели.
Деся осипається з гілок лушпа горіхових намист.
Дзеркалиться гладінь калюж. Шмагає дощ старі орелі.
З десяток яблужок-кислиць пірнули в тьмянний падолист.

У переддень прудких завій, що вщерть заліплять вікна білим,
Розмиті постаті дерев хапають пальцями зорю.
Линяє, рветься у саду останніх айстр кошлатий килим.
І вислизують з-під чобіт скалки ламкого кришталю.

За півгодини до хурделі мороз вже мнеться на порозі.
Кигичуть, схлипують вітри. Сопе туманом виднокрай.
В студених снах пусте чекать на того, хто зігрить не в змозі.
Та є цупкий вовняний светр й присмачений імбиром чай.

***

Я на тебе чекатиму в місті престольних князів,
Де на храмових маківках стигне скуйовджена осінь,
Де розтріскує небо рубцями лелечих ключів,
А зажурливий клекіт зникає в лункім суголоссі.

Я на тебе чекатиму в тисняві хмуристих днів,
У альтанках, порослих тремтливою ряскою тріщин,
Під взірчастою кроною мудрих давnezних дубів,
Вже посічених часом, похилих, посивілих, віщих.

Я чекатиму вірно із мандрів, скитань, веремій,
Заблукавши в провулках, де вітер з притишеним свистом
У жовтневому шалі червоно-брунатних завій
Устеляє шляхи різнобарвним хрумким падолистом.

В цьому місті, загнаному в безкрай занедбаних нив,
Лиже вогкий туман кам'яниць пошматоване рам'я.
Пробиваються маки на рештках фортечних валів.
Павутинки хисткі вирушають в пливке кружляння.

В місті марних ілюзій, що сиплють, хлюпочуть дощем;
Чорно-білих котів, чахлих лавок, гітар, дисонансів...
В місті наших повернень і зречень, я знаю, ти ще
Все чекаєш мене без обітниць, без сенсу, без шансів.

***

Липень запікся на вутлих гілляках горішніх.
Дихає пилом і спрагою репаний брук.
Бодем багряним кривавлять розжеврени вишні
І припадають до грубих потрісканих рук.

Точиться сік на цупку шамотючу тканину.
Терпкість вологу всотовує м'ятий фартух.
Посуха жалить, висмоктує кожну травину.
Жаром залито блакитне лунке видноколо.

І вислизають з натруджених пальців додолу
У порохняву, що куриться сизим стовпом,
Ягоди, брѳохають, котяться, б'ються спрокволу...
Споминів жухлих старий отяжілий альбом.

У мегаполісі скніють надії колишні.
Сутінь парка, і ні просвіту, а ні зорі.
Тільки у снах ти все рвеш із бабусею вишні
І все дивуєшся з чѳрвіні сонця в відрі.

***

Скільки між нами задавнених ран, зашкарублених тривог...
А дерева довкруг простягають покручені руки,
Сонно кутають плечі в прогірклий задушливий смог,
Каламутять п'їтмю у тягучому тванні розпуки.

Скільки між нами притлумлених смутків, болючих безсонь...
Кволий пуп'янок місяця клякне на вимоклій шибці,
Облітає сніжинами світла в пелюстки долонь.
Хилитається мла, хтось пронизливо грає на скрипці.

Скільки між нами задимлених спогадів, ветхих надій...
В'ється холод вужем, заповзає у плетиво шалі.
А обабіч доріг торохтить на вітрах сухостій.
І розтрушує глід пригаслі черлені коралі.

Щось шепоче бадилля в морознім повітрі лункім.
Почорнілий листок тріпотить, шпичаками прошитий.
...Скільки між нами розлито, розплескано, хлюпнуто зим...
І як же нам вигребти з них, переплисти їх, прожити?

Лад Орій

Лад Орій – це міфологічно-історичне псевдо, що символізує світло, красу, мир, кохання, розквіт природи, родючість, пристрасть, а також спадкоємність звичаїв і сприйняття світу предків-праукраїнців.

Народився автор 2 липня 1962 року в с. Студениця Коростишівського району Житомирської області. Перший фах – учителя хімії й біології – отримав у Житомирському державному педагогічному інституті ім. І. Франка в 1984 році. Закінчивши у 2003 році Національну академію державного управління при Президентові України, здобув кваліфікацію магістра державного управління, а у 2009 році став кандидатом наук з державного управління.

Нині живе в Житомирі, працює на посаді професора кафедри суспільно-гуманітарних дисциплін КЗ «Житомирський ОППО» ЖОР, кандидат наук з державного управління, доцент.

Опублікував близько 50-ти наукових праць, ініціював створення та виступив засновником кількох громадських організацій.

Видав збірки «Роздуми», «Несказане», «Мова душі».

У 2016 році став лауреатом II Всеукраїнського літературного конкурсу ім. Л. Мартовича, отримавши диплом

I ступеня в номінації «ПРОЗА. ДОБІРКИ». За збірку «Несказане» здобув III місце на фестивалі «Книгофест» у м. Жовква. Одержав диплом щорічного обласного конкурсу «Краща книга року» в номінації «Поезія року» за поетичну збірку «Несказане» (Житомир, 2016).

Поезія в прозі:

Літати...

Нікого і ніде, але хотілось літати... Пускається дощ. І я стою на ганку... Холоне під крилами туга і її тінь забігає в переходи дня і ночі...

Нікого! Ні душі. В мені проростає напруга якогось порятунку, і від думок про нього я відкриваю цього вечора зоряну крамницю. Не для себе – для душі, яка стоїть із тінню за горизонтом, де простелені кольорові листочки на шляху таємниць злету. І неважливо де і з ким проводжу час – політ, це те, про кого я думаю, коли заплющую очі вночі...

І в ці миті, босоніж мчусь навмання в обійми її величності, яка також літає десь далеко... Вона посміхалась читаючи мої думки й на моєму серці виникав приємний спокій...

Душа моя літає по дощу! Я не стою – лечу! Куди і звідки?! Хоч знаю, що по мою душу ти колись прийдеш, і на траві, ще зовсім зеленій, зазолотяться наші сни. Я поцілунками закрию твої втомлені повіки, бо тут лиш зорі: – Поглянь, моя й твоя душа літає! Нікого. Ні душі! Ми летимо на сонце, на ранок, на чорну каву в філіжанці, на світ, де лише мить – але без неї нам з тобою не прожити!

Політ – гріє світ. А як його не стане – не стане нас з тобою, відлетимо у зоряну крамницю – вдвох...

Мова душі

Вона, що не має виміру часового, виміру пори року, віковими вимірами, що?.. Запитайте у вітру, запитайте у сонця, запитайте у дня і ночі. Запитайте?

Вона, заплющує очі, відчуває паморозь погляду й полчища мурах на тілі, що аж судоми зводять кінцівки рук і ніг, коли мовчать уста...

І хочеться кричати на весь голос, зірватись і бігти щодуху по хмаринках у небі, по хвилях штормового моря, не відчувати, як січе лютневий мороз щоки, падати і вставати, знову терпіти невдачі, але з усмішкою на устах – вона, яка не знає перешкод часу, відстані, погодних умов, нашого стану здоров'я.

Вона додає нам те, чого ми собі насправді бажаємо. Такий стан люди називають по-різному...

Та і врешті-решт, хіба важливо, як назвати. Вона – мова душі...

***

Пробач мені. Навіщо мене ти відродила?

Пробач, але без тебе не літаю я.

Пробач мені, бо розумію, чому мене ти уникаєш.

Пробач мені, бо я не зможу так, як інші.

Пробач мені за ці рядки й неспокій на душі.

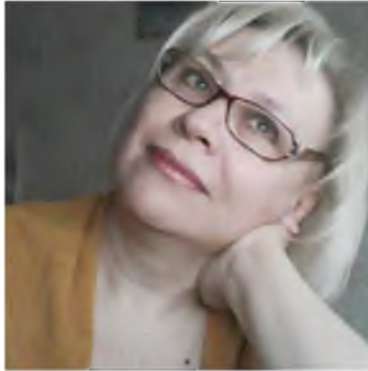
Пробач за стрепти і фіалки уночі.

Пробач за весну із пролісків біленьких.

Прости, що у твоєму дворі – а не в серці...

Пробач... Прости... Не зміг ...

Ліна Ланська

Живе і працює Ліна Ланська в Чернігові, лікар за фахом.

Лауреат III Всеукраїнського літературного конкурсу ім. Л. Мартовича. Учасник I Всеукраїнського фестивалю любовної лірики «Мовою серця» в м. Івано-Франківськ. У 2016 р. – учасник Міжнародного фестивалю «Краса душі».

Публікувалась у журналах «Літературний Чернігів» (2015), «Дніпро», «Чорнильна хвиля»; альманахах «Мовою серця», «Сила почуттів», «Листи до Миколая»; часописі «Барви».

То що той морок?

Та що той морок, коли в серці – день,
Розбещений, від спеки розімлілий,
Занурений у гульбище натхнень
І без вина від спраги ошалілий.

Та що той морок?... ватри і свічки
Запалим і зігрієм одкровенням.
Коли жага наповнить рівчачки,
Тоді на світ з'являється натхнення.

Зітхне у путах наймиліших рук,
І тануть шанси у гінця скорботи.

Бажання злету стримує кlobук,
А серце чинить неминучий спротив.

То що той морок, як буяння душ
У кольорах червоних і зелених.
Нехай нам верби і не родять груш, –
Нам килим стелють на осонні клени.

У бурштині замріяна печаль, –
Комаха сонцем вічності сповита.
Бринить нестерпний полиновий жаль, –
То морок ухиляється від мита.

Та що той морок? З диму пектораль...
14.12

Віолончель

Кохались так, що заздрили боги.
Сплітаючись, викрешували іскри,
І рвались струни, – здавні борги
Зникали, хай і не горять реєстри.

І рукописи теж, а нотний стан
Обійме хтось, бемолі чи бекари?
У них до крові спалені вуста,
Не встане Фенікс, то злетять Ікари.

І не один, а зграями злетять,
Коли круте стегно затиснуть руки.
Назад уже не буде вороття –
Маленька смерть сильніша від розлуки.

Маленька смерть – кохання апогей.
Угору – вниз – стрімке палке торкання.

Смичок і струни муками з грудей,
Дістануть знов полегшене зітхання.

Не зупинись, мій бажаний Равель,
Я трепет п'ю у твоєму полоні.
Терзатиме Смичок Віолончель,
Хоч скільки снігу не впаде на скроні.

Терзатиме, щоб вирвати з душі
Оте, йому довіку непідвладне,
Нескорене... на гострому ножі
В сльозах тремтить нестримне й безпорадне.
В яких світах? Напевне, – на межі...

Ні, не згориш!

Ні, не згориш!.. від чекання розплати,
Я запалаю тяж.
Що там чекати? Кого нам чекати?
Темних холодних веж?

Ну, якщо й так, хай присудять до страти
Наш, неувяний світ.
Встигнемо подумки, все перебрати –
Кожне з ста тисяч літ.

Мало відпущено, хоч і благали
Дива... та див нема.
Стіни брудні, неосвітлені зали
І у душі – зима.

Може камін розпалити востаннє?
Руки дай крижані,
Грітиму ревно сльозами й вустами,
Душу довір мені.

Я віддаюся... в обіймах багаття
Спалені всі мости.
Квіткою білою серед латаття
Завтра зійду, а ти...

Ні, не згориш, від чекання розплати,
Лотосу плесом стань.
Що там чекати? Кого нам чекати?
Миті поневірянь

Зникнуть у просторі «бути – не бути?» –
Янгола два крила.
Ночі і дні – лишень мить для спокути –
Вічність надто мала...

Ой, мамо, де ти?

Ой, мамо, де ти? Біля твого тину
Вітри на шмаття щось блаженське рвуть.
Чи мою душу, вкутану в хустину,
Чи твою світлу, незбагненну суть?

Ой, мамо, де ти? Голосила довго,
Писати пісню руки не здійму.
Ти на прийом збиралась аж до Бога,
І я тебе вже більш не обніму.

Ой, мамо, де ти? Видно, тобі добре
У тім далекім раю, далебі...
А я збираю у намисто горе,
Бо щастя все забрала ти собі.

Ой, мамо, де ти? Може ще заглянеш
У сни мої, щоб руки на чоло
Мені покласти?... у косу срібляне
Сплести волосся, як колись було...

Стікс

Я бігла лісом в ніч, куди і звідки?
Мабуть, снігами замело сліди,
А десь по той бік зачекався ти.
Вітри сміялись – безталання свідки.

Там у човні не спалося Харону,
Помалу гріб, зникав зловісний слід,
А ти чекав, перетворившись в лід,
Допоки поклонюся я навлону.

Я вщент розбила серце, бо чужою
Залишилась для тих, хто знав мене.
Цей паралельний світ, як день майне,
Та Стіксу не віддамся я живою.

Я бігла лісом в ніч, чекаєш, знаю...
Закрилась брама раптом вдалині.
Та тільки ти живий, а я вже ні –
Без тебе – пекло, а тобі до Раю.

Як брила крижана вином зігріє
Згорить в снігах, розплавить їх вогонь,
Тоді нап'єшся із моїх долонь,
А Стікс від того жару обміліє.

***

Коли так боляче, що сили вже нема,
А за вікном зажурені покоси,
Я ноти знову заплітаю в коси –
Журбою плечі осінь обійма.

Коли так боляче, що краплями довкіл
Кропили сльози знову до світанку

Подушку, простирadlo і фіранку,
Тоді і Місяць – кольору чорнил.

Коли так боляче, що розриває ніч
Вогнем пекельним та отруйна сила,
Яка вже долю не одну скосила,
Розсіявши на сміття для узбіч, –
Тоді так боляче, що розриває ніч.

Коли так боляче, п'яний зухвалий хміль,
Не встигне вирішить заплутану дилему,
Тоді рядки такий піднімуть лемент,
Що найсолодшим медом стане біль.

Міха Невідомський

Міха Невідомський – студент КНУКІМ, народився у жовтні. Працює в культурній сфері. Писати почав, переживши важкі події в житті, зокрема, втрату близьких та хвороби, також вплинуло нерозділене кохання. Автор двох збірок: «Сила правди» та «Занотовані емоції»; учасник реп-проекту «АПОКРИФ».

***

Єдине, що я тут хотів залишити:
це напис – «я дихав тобою щоденно».
І вмерти, піти, назавжди залишити,
ці хворі райони, жорстокі і темні.
І ти не згадаєш, і ти не відчуєш,
В рутині тупій зустрічатимеш старість.
На палець обручку і в пекло під ручку,
Тобі не потрібен детальний аналіз,
а в принципі байдуже, хто там і що там.
Поети приречені жити не довго,
А ще ми не маєм ліцензій на правду,
і прагнем туди, де немає нікого...

Заходь до мене

Заходь до мене на каву,
Заходь до мене на нерви,
Заходь до мене на осінь,
Допоки ще нас не стерли...
Давай помовчим про вічне:
Апельсини, спогади, тиша.
І коли ти змахнеш крилом,
Я тобі прошепочу – «Залишся...»

Вона

Вона десь існує –
Сидить і сумує.
П'є чай з бергамотом
І дивиться фото.
Звичайна для всіх,
А для мене незвична,
Дівчина-біль,
Любить літо і тишу.
Люди проходять,
Її не помітять,
З таких непомітних
І робиться вітер,
Який цьому світу
Дарує надію –
Вона десь існує
І я в неї вірю...

Олексій Маслов

Народився Олексій Маслов 8 травня 1976 року в с. Янжулівка Семенівського району Чернігівської області.

У 1997 році закінчив історико-філологічний факультет Ніжинського державного педагогічного інституту.

Живе в Чернігові, працює журналістом у Чернігівській регіональній дирекції Національної суспільної телерадіокомпанії України.

Вірші пише з дитячих років.

Публікувався в газетах «Гарт» та «Деснянська правда», альманаху «Літературний Чернігів».

У 2016 році в Чернігові видав збірку віршів «Неси зірку».

Має також публікації статей з питань культурології, мовознавства й літературознавства в збірках наукових праць.

Алича

«Але поки у мене є ще оця алича – то

Це означає, що є що мені втрачати.

Звідси висновок: є що і захищати у свою чергу.

І ось там, за аличею, я подумки по землі відчеркую

Свою територію. Це рамка, межа, кордон.

І я не пропущу тебе через межу, пардон», –

Так бурмоче людина в футболці й штанях на койці в палаті,

По якій швидко рухається жінка в зеленому халаті,
Підвозячи крапельницю, підключаючи систему,
Щулячись на шкалу мілілітрів. На тему
Марення пацієнта вона не звертає уваги, хіба що чує
Щось про якусь межу і якусь аличу. Є
Справді там за вікном дерево все в плодах.
«Сестро, мені вже здалося, у мене «поїхав дах»:
Начебто я розмовляв невідомо з ким,
І невідоме відповідало мені людським
Голосом. Ти вже пробач. Я прийшов до тями», –
Мешканець каже палати і простирадло тягне
На стегна. «Соромиться – жити буде», – думає собі
Сестра, а потім уже в другій особі
Вголос вона промовляє те ж саме майже,
Тільки коректніше трохи, а саме каже:
«Ні, це нічого. Марення – це в Вас від жару.
Бореться організм. І доктор теж так вважає».
«Дякую, моя мила», – відповідає хворий.
Його блискучі очі дивляться вгору.
Але погляд падає вниз, як секундна стрілка,
Стрімко – як тільки сестра виходить. Як тільки.
«Ні, ти все-таки там, за садом, у засідці», – він знов починає. –
«Ця дівчинка просто мала ще, нічого не знає.
Не відчуває тебе, але мене не обдуриш.
Лікарня – це, може, й добре, та не процедури –
Це я не пущу тебе», – пересохлий шепоче рот. –
«Я переможу. Це межа, це кордон, це фронт.
Я знаю й себе, й тебе. Скільки б ти не міняв личин, –
У свій сад я тебе не пущу, я не здам тобі аличі».

***

Мине
Так зване головне –
Страшне, сумне і політичне.
Але

Залишиться мале,
Дитяче, вічне.
Зате
Залишиться просте,
Єдине, ціле –
Таке звичайне і таке
Незрозуміле.
Як дерево, на ньому гілка
І лист
На гілці.
Або на тій же гілці білка
І хвіст
На білці.
Або такий собі їжак:
На тілі носить
Колючий і цупкий піджак,
А ноги – босі.
По лісу ходить як по дому
І фирка носом.
Костюм із голочки на ньому,
А ноги босі.
Або два коники. Із них
Посеред луку
Один, скажімо, вороний,
Зелений – другий.
У них на двох є десять ніг.
Пасуться разом.
Один – шістьма ногами – плиг,
І знову лазить
Неподалік від другого
Сюди-туди.
А другий – звісно: «і-го-го»
І «тигидим».
Цей світ – як вінніпухів мед:
Коли ти звик

До нього – він у той момент
Узяв і зник.
Або не зник, а просто вже
Ви з ним не разом –
Розсипані як те драже
Так звалим часом.
Як зерна жита чи ячменю,
Чи інших злаків,
Що набираєш повну жменю
З бачка сівалки
Як річка, у воді якої
В самому глибу
Ти розрізняєш кожну скойку
І кожну рибу.
Як все, що звершив ти і скоїв.
Як скибка хліба.
Як світло у кінці тунелю,
Збереться все це.
Як зірка, що стирчить у небі,
Як скабка в серці.

Неси зірку

Так, неси зірку –
Хоча б раз на рік узимку –
Сам перед собою:
Як навесні понесеш свою пальмову гілку,
Символізовану вербою,
Як понесеш влітку свої яблука і свій мед –
Так неси свою зірку сам і тільки вперед.
Ти сам прекрасно знаєш, що значить для тебе «вперед».
Не повертай назад.
У тебе свій Райський сад і свій Гетсиманський сад;
Як би не було тобі гарно там чи погано там, –
І там і там зірку свою пам'ятай.

Неси свою зірку, як несеш свій порівняно невеликий хрест.
У тебе є свій – якраз по тобі – Еверест,
У тебе своя – якраз по тобі – Голгофа;
І маленька зірка, обклеєна фольгою,
Веде тебе й на ту, й на другу гору.
Ти знаєш, що в гору не йде «розумний», –
Ти це розумієш і в гору йдеш – голодний, роззутий,
Надіючись врятувати душу, але безнадійно псуючи нерви,
Коли хтось тобі нагадує, що зірка твоя – фанерна.
Коли щось схоже знову за спиною зашепотали, –
Ти кажеш: «Так, козу воджу. Які ще питання?»
А після цього міцніше зірку обхопиш,
І вона буде з тобою: в твоєму окопі,
За робочим столом, робітничим верстатом, селянським плугом.
Неси селом і містом, горою й рівниною, горем і радістю, лісом і
лугом.
Твоя особиста зірка – кустарна, хоча це ще питання спірне.
Хоча, крім особистої, зірка й для всіх є, – велика, спільна –
Та поки тебе не скосила часу коса,
Поки твоє тіло не впало тобі під ноги,
Поки надійде і якщо запізнюється підмога –
Неси свою зірку сам.

Лана Світко

Народилася Лана Світко 22 вересня 1978 року в Чернігові, де живе й нині. У 1995-му закінчила зі срібною медаллю Чернігівську загальноосвітню школу № 17, у 2000 році – ЧНПУ ім. Т. Г. Шевченка за спеціальністю «Початкове навчання» (диплом з відзнакою). Відтак певний час працювала в рідній школі. З 2007-го по 2010-й рік пані Лана перебувала у відпустці по догляду за дитиною, присвячуючи максимум часу своєму найбільшому щастю – донечці Анютці.

Поетичні твори Лани Світко друкувалися в газетах «Чернігівські відомості», «Ліхтарик», «Наш край». А ще – в «Деснянській правді», де пані Лана трудиться з листопада 2010-го.

У 2013 році в чернігівському видавництві «Десна Поліграф» побачила світ перша книжка Лани Світко – віршована казка для дітей і дорослих «Соняшник і Айстра».

Вірші про вірші

Уривками фраз
Роздираю папір –
Віршованими
Рядками

Римованими
Й неримованими.
Згори
Прориваються рясно
Крізь темряву ночі,
Крізь тіні і морок
Іскристі,
Яскраві, гарячі
Ріки проміння.
Пан Ритм
Безпристрасно
Вигострює пазурі
Грізні залізні
Звірячі,
Гарчить і регоче,
Як те неприборкане
Дике створіння.
Ридання безпомічні:
Зраджена вкрай,
Помира Милозвучність.
Прокляття
Розпачливий крик –
То вже вщент
Мелодійність розтоптана.
Вірш б'ється в судамах,
В конвульсіях корчиться,
Мучиться,
Переживаючи боляче
Мій
Безрозсудно-непроханий
Приступ жорстокості.
Лжетріумф,
На щастя,
Триває
Сміхотворно короткий

Термін.
Бікфордів шнур
Мого терпіння
Не гасне –
Догорає до краю.
Нестерпно
Різкий
Розкотистий звук
Майже в кожному
Слові
Ранить серце,
Дратує слух,
І тому поступово
Знову
Стати ніжною
Намагаюсь.
Підсвідомо
Ставлю
Сама собі
Найточніший з точних
Діагноз:
Хронічна втома.
Мене
Тільки ти
Зцілити спроможний.
Благаю:
Прийди.
Так жити далі
Не можна.
Чекаю.

***

Пригости мене, будь ласка,
Осіннім
Кислим яблуком

Із саду
Нашого кохання.
Я саме
Виношую в собі
Дорогоцінне –
Новий вірш
Для тебе.

***

Ця не вельми тендітна пані
Ненавиділа стирчати на кухні,
Натомість – обожнювала
Писати казки та вірші.
Проте іноді влітку
Її не вельми дамська
За розміром і вагою сумочка
Все ж таки пряно пахла,
Замість «Шанель» і «Армані»,
Кропом і листям хрону.
Ті ароматні трави
Жінка несла додому
Зазвичай у форматі букетів,
Бо квітів їй уже давно
Ніхто не дарував.
Не вельми тендітна пані,
Народжена в рік Коняки,
Не вельми тим переймалася
Й таки залишалася Жінкою.
І ніжно мріяла інколи,
Милуючись срібними зорями,
Почуваючись то царицею,
То булгаковською Маргаритою...

Часом найкращі верлібри
Народжуються на підвіконні –

Паралельно з опівнічним
Засолюванням огірків
Під ритмічне хропіння
Підмайстра...

***

Коли вмиратимуть Вірші,
Народжуватиметься Спокій.
Не хочу писати більше
Їх – ні смішних, ні глибоких!
Зраджую. Обіцяю:
Більше – жодної рими!
Більш їм не дозволяю
Жити й бути моїми!
Геть із душі – назавжди!
Натішилась! Годі! Досить!
Вони ж, на коліна впавши,
«Не убивай нас!» – просять.
...Гроном – ридання в тиші.
Зливою з хмар – натхнення...
Боже святий Всевишній,
Дякую за прощення!

Серго Сокольник

Сергій Сокольник, літературне псевдо Серго Сокольник. Член Всеукраїнської творчої спілки «Конгрес літераторів України». Систематично пише з 2013 року, з часів Революції Гідності. Автор кількох книг. Має численні публікації в літературних збірках, альманахах і періодиці, а також національні й міжнародні публіцистичні праці в пресі МАУП. Публікувався в міжнародному журналі *La femme*. Автор слів кількох пісень та класичного оперного романсу «Морок» (композитор О. Рожак, Львівська філармонія)

Переможець Шевченківського всеукраїнського конкурсу літературної спілки «Славутич» (2016) та двох всеукраїнських дитячих конкурсів (дитячий журнал «Пізнайко», 2016).

Ми – листя

Злий вітер лютує.
Це осінь багряно-барвиста
Данину із листя виплачує літу...
Почуйте наш клич!

Ніхто нас не чує.
Ми – листя. Ми – зірване листя.
І вітер недолі нас носить по світу.
Ми вже відійшли.

На дереві гарно
Висіти, вчепившись у віти,
Та нам не судилось у спокої жити,
Бо стовбур гнилий.

Триматися марно.
І нам на багаттях горіти.
Ми ляжем, собою встеляючи плити
Загиблих надій.

Що ж, дерево-мати,
Ти підеш також на багаття,
Та й нікому буде вже цим перейматись.
І тільки колись,

Неначе відплата
За наше з тобою прокляття,
Дитина, можливо, підійме погратись
Загублений лист...

Війна

Подивись у холодні зіниці війни.
Що у них? Як побачиш – повік не забудеш.
Це безвиході сум, мов наліт сивини.
Це за рідними смуток, мов рана у грудях.
Це з товариша смертю відкритий секрет,
Що безсмертя скінчилось. Його вже не буде.
Шлях до Бога, позначений в зблисках ракет...
І стежина під ними... стежина в нікуди.

Що ти пишеш, коли ти цього не пізнав?
Не вдихав гнійних ран той тампоновий смуток.
Ти в медроті в палатці сирій не лежав,
Усіма, навіть Богом самим позабутий.
Ні. Війна – це не вірш про веселе життя.
Хоч воно й не без того. І Чарз*... І горілка...
І наказ... За наказом ти втратиш життя.
Чи відкупишся іншим. Війна ж бо оскільки...
Це печаль. Бо не знаєш ти долю свою.
І не скоро вертатись на отчі пороги...
І з губи, що її закусив у бою,
Смак солоний стікає. Твій смак перемоги.

* Хто був в Афгані (та й не тільки) – той знає.

Ти прости мені, Ніч...

Ти прости мені, Ніч,
Що волію кохання бажати...
Щиросердно прости,
Бо бажання – у звичці людській.

Звичайнісінька річ –
Все говорячи, щось приховати,
Як ховає мотив
Сутність пісні на мові чужій.

Зоресяйна, пробач,
Що в долонях не втримаю зорі,
Ті, які ти мені
Зорепадом жаги пролила.

Ти зірками не плач,
Не губи їх даремно... I'm sorry...
Саме час по одній...
За любов... Із твого джерела...

Все саме так...

Все саме так, як і було
В часи, що вже були минули,
Коли пройшов буреполом
Поверхнею земної кулі...

Згорілий сад... Зими нема...
І чорним болем відізветься
Цей кров'ю скраплений туман,
Мов настрій згарища у серці,

Яке затиснуто в війни
Лещата з броневої сталі...
І пада чорний сніг рясний...
Реагувати перестали

На те, що світ осліп, оглух
До наших стогонів і криків...
І коло замкнене навкруг.
Воно й було таким одвіку.

Знаєш, десь у Раю...

...знаєш, десь у Раю
Розквітають сади яблуневі,
Що спокусу дають
ГріхопАду Адаму і Єві...

...я тебе пізнаЮ
Мов плоди, що зростають на гіллі...
...чуєш – нерви здають,
Наче струни вібрують у тілі –

Переміна часів,
Не найкращі часи для кохання.
Я тобі – Гречкосій...
Може перший... Можливо – останній...

Мов богині Землі
Ти подоба... Ти Макош і Мати...
Переломлений хліб...
І майбутнього сім'я сприймати

Це одвіку віків
Доля жінки, солодко – зваблива –
Чарівний перелив
Дарування дитячого дива –

Не інакша ніяк
У часи буревійно-вітрОві.
...бо у яблука смак
був солоним... ІЗ ПРИСМАКОМ КРОВІ.

Олена Таран

Олені Таран 19 років, вона звичайна дівчинка, котра мріє про щось незвичайне. Навчається в Національному університеті «Чернігівський колегіум» ім. Т. Г. Шевченка. Філологічний факультет обрала не випадково, адже дуже хоче поєднати свою творчість з подальшою роботою.

Родом із смт Березна Менського району Чернігівської області. Своїє селище обоожнює. Тут вона черпає натхнення буквально у всьому. Любить філософствувати, розмовляти українською мовою та слухати вірші українських молодих поетів. З величезним задоволенням відвідує літературні студії та стартапи.

*Моя печаль – безмежні віражі.
Я є поет. Я лірик у душі.
Незнана постать, що шукає щастя.*

***

Знаєш, ніколи не досягнути
ті неземні світи,
Я хочу бачити їх, хочу чути
І полетіть назавжди.
Знаєш, вони від мене далекі

Всього лиш на сотню миль,
Зимою не прилітають лелеки
І море не грає від хвиль.
Вітер здіймає траву додолу,
Я зупиняючись йду,
Ніколи я не повірю нікому
У те, що тебе не знайду.
Я знайду, не боятимусь вітру,
Я заради тебе на край світу,
Та чи зможеш ти мною жити?
Час покаже і біль пронесе.

Усе інакше

Воно просто усе інакше –
Наболіле і відболіле,
Вона вірить у свою мрію,
Вона завжди руйнується, завжди.
А вона його не поверне,
Повернути не вистачить сили,
Воно просто усе інакше,
Воно осінню відболіле.

Я піду за тебе на край світу. А ти?

Відчуваю доторком кімнату,
Тут є все – троянди і вино,
Тут найперше хочеться писати,
Тут мені, мабуть, не все одно.
Я тікаючи від себе зупиняюсь,
Я прошу у нього про одне,
Лиш про те, за що я так тримаюсь,
А воно не відпуска мене.

Лиш про те, коли вже пройде осінь.
І за те, коли прийде зима.
– Добрий ранок! Як тобі спалося?
Не нормально. Бо тебе нема.

Не відпущу

Ти питаєш у мене,
Навіщо мені життя
Я не знаю, навіщо,
Напевно, щоб далі жити,
Бо у мене немає
Якогось сенсу буття.
Мою долю ніколи
Вже не змінити.
Ти простягнеш долоню,
Я за неї вхоплюсь,
Я триматимусь доти,
Допоки не відпущу.
Я щосили, чуєш, щосили
Тебе прошу,
Я боюсь загубити тебе.
Не відпущу.

Сергій Таранець

Народився Сергій Таранець 21 березня 1986 року в м. Чернігів.

Закінчив економічний факультет інституту економіки та управління.

Вірші почав писати у віці 25-ти років переважно російською мовою, хоча є твори й українською. Також пише прозу.

Наснився сон...

Наснився сон, що ніяк не засну,
І нічого, крім пільми, не існує.
Воїн світла зібрався на війну –
Приготував і зброю, і зброю.

Коня вночі я напував,
З кумом випив сам.
А на ранок – хутко до лав
Совістю чистих як роса.

З порогу діти-горобці
Горохом повистрибали,

Прижмурюю око як приціл –
І бачу ворожії вали.

Все ближче кладовище,
Де земля уже чекає.
А у полі вітер свище,
Нема козаку чужого краю.

Десь народився, десь помер,
А коли – лиш небо знає.
– Де козака душа тепер?
– Вже летить до раю...

Прокинувся – перед очима пращур,
Хіба ж це сон? – життя прожити!
Намагайтесь змінити світ на краще,
З таким бажанням ростуть і квіти.

Свобода слова

Хіба можна любити насильно?
А чи треба взяте силоміць?
І наче ж володієш... вільно,
І красу мови вмієш оцінить.

Дісталася мені безкоштовно –
Бабусі і книжкам щира дяка!
Так, вільний і язик, і мова.
Слово рідне прищеплюється м'яко

Кохати уміє лише душа!
Не вмикайте ні мозок, ні серце
Шукайте істину у віршах –
Десь у римах до вас озветься.

Утопія

Життя нестримно несеться вперед,
Замітаючи минулого сліди.
І вже ні для кого не секрет,
Що ініціатором розлуки була ти.

Моя поведінка – найкращий доказ
Того, що я без тебе повільно вмираю.
І без невдоволення, і без образ
Мовчки залишила ти нашу зграю.

Без тебе не так вже й погано,
Та чомусь існувати немає причин.
Дати хоч краплю сну я ніч благаю,
І молю щохвилі: «Серце, мовчи».

Мене ніби щось розриває навпіл,
Я вірю, коли кажуть: «Так буде краще».
Але любовний кохання напій
Не хоче покидати мене нізащо.

Сам знаю – ти мені не потрібна,
Твоя відсутність дає майбутнє.
Ти була золото, мені ж пасує срібло –
Алергія на «жовте» така згубна.

Проте й зараз сподіваюсь і чекаю,
Вірю в тебе і мене, мрію про нас.
Так, поруч с тобою не буде раю,
Але ж «утопія» – королева прикрас.

30.01.2013

Тетяна Тимошенко

Народилася Тетяна Тимошенко в Чернігові. Закінчила школу № 19, Федоскінське училище мініатюрного живопису та Чернігівський державний інститут економіки та управління.

Потяг до мистецтва успадкувала від батька – героя Великої Вітчизняної війни, орденоносця, полковника у відставці Довгаля Сергія Антоновича, який закінчив художню школу та грав на музичних інструментах.

Тетяна Тимошенко є членом Конгресу літераторів України та Народного творчого об'єднання художників-аматорів Чернігівщини «Деснянська палітра».

На її рахунку більше 30 виставок та творчих зустрічей.

Вона друкувалась в місцевих газетах та журналах, неодноразово виступала співавтором та художнім оформлювачем літературного альманаху «Фортуна». В 2005 році вийшла її збірка поезії і прози «Письмо незнайомки», у 2014 р. – збірка «Тигровая лилия».

Верба

Верба неначе танцювала...
Гойдав їй коси вітерець,
І хмара весело співала
Та віяв вітер навпростець.

Зелені коси, а чи руки
Здіймала вгору, ніби крила,
Чи то від щастя, чи від муки
Верба неначе голосила!

Велика сила рве дерева,
Гілля ламає, в'януть квіти.
Верба стоїть, як королева,
І ніде ту красу подіти.

Схиляє стан той непохитний
У зелені корони літа.
І дощ пройшов, і обрій світлий –
О, як багато того світла!

13.08.2012 р.

Голодомору 1933 року ***Присвячую***

Україна калинова,
Очі сині у росі...
Гай цвіте так загадково
У весняній красі.

І кружляє, наче стрічка,
Річок світлая краса.
Йде дівчина, біле личко,
В неї довгая коса.

А земля, як повні груди,
І чарує і цвіте.
Бджоли, ластівки усюди,
І проміння золоте.

Отаку я уявляю,
Україну молоду.
І осанну їй співаю
У вишневому саду.

Але тінь на очі впала –
33-й темний рік!
Я не знала – та згадала
Той страшний голодний вік.

Почуття до батька й неньки,
Отупіле... тільки – хліб!
Отоб з'їсти крихту, жменьку,
Та хоча за кілька діб!

Пухли ноги, пухли руки –
Конфіскація зерна!
Хто штовхнув людей на муки,
Тим пробачення нема!

І в селі голодна мати
З'їла власних діточок –
До зернинки все солдати
Забирали у мішок!

І везли із України
Ешелонів цілий полк,
У голодної дитини
Вириваючи шматок!

Нас вбивали, нас ламали,
Закували в ланцюги,
Нам співати не давали,
Рідну мову убивали
України вороги.

А вона собі голосить,
Квітнуть не перестає.
Годі, нелюди, вже досить,
Зло впровадити своє.

Україна, як дитина,
Покарає вас Господь!
Коли біль несе людина,
При житті згниває плоть!

26.11.2005 р.

Січень

Сяє, сяє льоду світло –
Пісня вітру чарівна,
Біла на вікні палітра,
Я зігріла – і нема...

Січень квіти знов малює
Білі, ніжні, непрозорі.
І хрещенська мить хвилює,
Запаливши дивні зорі.

І свята прозора крапля
В серце канула навік.
Долі льодовита шабля
Відчиня Любові лік.

19.01.2006 р.

Реп'яху С. П.

Пішов поет у синю вічність,
Щоб ми могли його згадати...
А як писав про біль, про ніжність,
Про соняшник, про білі хати!

Мені відомо достеменно:
Він добре серце мав, гаряче!
Ніщо поета не поверне,
Ніхто поета не побачить!

Але на вік тобі, юначе,
Він слово залишив гаряче!

13.08.2012 р.

Раїса Шанська

Народилася Раїса Шанська 20 листопада 1957 року в с. Архангелівка Барвінківського району Харківської області.

У 1975 році закінчила середню Мирнинську школу, а у 1985 – Житомирський технікум зв'язку.

Працювала за фахом в Установі закритого типу № 71 м. Коростень Житомирської області. Потім, у зв'язку з переведенням чоловіка на нове місце служби працювала адміністратором у санаторії «ПРОЛІСОК». З 2003 року і до сьогодні – підприємець.

Вірші почала писати з лютого 2015 року після смерті сина, капітана Національної гвардії України Андрія Шанського, який загинув 5 вересня 2014-го поблизу смт Тельманове Донецької області внаслідок обстрілу колони авто- та бронетехніки Національної гвардії України. Разом з Андрієм загинули капітан П. Лавріненко, молодший сержант Ю. Спащенко, солдат М. Кобринюк та солдат О. Звінник.

Рядки присвячені своєму СИНУ й усім СИНАМ, полеглим у цій страшній війні за нашу УКРАЇНУ.

***

Офіцер – в найвищій розумінні,
Коханий, Син і Побратим і Брат,
Ти крок зробив, на захист Батьківщини,
Собою захистивши свій народ!
Сьогодні ТИ в почесній варті Бога,
Оберігаєш всіх нас Ангела крильми...
Ти з нами, Ти назавжди разом з нами...
Страшна печаль, що ми не бачимо Тебе...

***

Сину, Соколику, Сонечко яснее!
Знають усі Ти – Герой!
Ти захистив Батьківщиноньку рідную,
та не вернувся додому...
Серце ридає,
Душа розривається...
Не обійняти Тебе...
Сонце лиш світить,
І зорі всміхаються...
Звідти – де ТИ зараз є...

***

Схолола кров...
І зупинилось серце,
Від кулі снайпера сусідньої землі...
Але Твоя свята Душа в почесній варті Бога,
Оберігає всіх нас Ангела крильми...
Ми на колінах молимося за Тебе –
Батьки, Дружина, Брат і весь народ...
Ти з нами, Ти назавжди разом з нами...
Страшна печаль, що ми не бачимо Тебе...

***

Немає Сина...
Не вернувся з бою...
Не переступить батьківський поріг...
Поклав життя до ніг твоїх Вкраїно,
і боронив тебе – як міг...
Не прийде,
не обійме
І не скаже :
«Ви не сумуйте, буде все гаразд!»...
Цініть життя,
Й любіть же Україну,
Так – як любили Ті, хто за всіх нас поліг!

Олександр Яворський

Народився Олександр Яворський 16 лютого 1983 року в м. Коломия Івано-Франківської області, де проживає й нині. Має вищу освіту за спеціальністю «Правознавство». Працює у Коломийській міській раді.

Публікувався в літературному альманаху «Сила почуттів», (лірика кохання), Івано-Франківському обласному журналі «Перевал» (тематика АТО). Автор збірки поезій «Безконтактний контакт» (2016).

Листи

Колись він тобі писав і слав паперові листи,
Що бути на цій землі він хоче з тобою лиш.
Вони повертались назад, а на конвертах ти
Лишала завжди одне:
«Забудь мене і облиш».

Колись він тобі писав про ніжно-гарячу любов
І біля поштових скринь молився на листонош,
Щоб швидко на твій поріг лист, мов телеграма, йшов, –
Конверт повертався назад
І штамп на нім «Не тривож».

Колись він тобі писав сто тисяч закоханих слів,
Про кілометри й мости і про квитки на плацкарт,
Що тільки йому кивни, проїде планети пів,
Але лаконічно ти
Відказувала «Не варт».

Колись він тобі писав – вистачило б на декілька книг!
Та рік вже чи півтора від нього листи не йшли.
І ти запитання шлеш: «Як справи? Куди ти зник?
Чекаю твоїх листів...
...Пиши!»

Що ти знаєш про нього?

Що ти знаєш про нього, крім вигадки тлінної ночі,
Що безсоння нашіптує, скріплює мокрість подушки?
Ти ж не бачиш, як думка про тебе уперто лоскоче
Його душу, і серце в лещатах стискає все дужче.

Ти ж не чуєш, як кожного вечора нишком під вікна
Він до тебе крадеться, втрачає рахунок годинам,
Дочекавшись в будинку останнього згаслого світла,
Виє вовком на місячне сяйво, дереться по стінах.

Ти не знаєш нічого! Годинник показує осінь –
Врізнобіч опинилися стрілки і літо за кадром.
На підході зима, крижаніють сльозинки, та досі
У холодній постелі ти змішуєш згущені фарби.

А між вами маленький камінчик, не кинутий в шибку.
А між вами три кроки, не ступлені до підвіконня.
Навмання розміняли зігріту обіймами тишу
На хрипливе виття, на пронизливий шепіт безсоння.

Якщо завтра...

Якщо завтра не зійде сонце
І настане довічна темінь,
Буде простір пекельно чорним,
Наче в пащах космічних дір –
Все одно я прийду до тебе
У грозу, в ураган, крізь терни,
Щоб тримати тебе за руку –
Ти чекай лиш, надійся, вір!

Якщо завтра не зайде сонце
І настане одвічне світло,
Яке зробить яскравим світ твій,
Мов прожектор на стежці в рай –
Все одно я прийду до тебе
Без страху, що мене засліпить,
Щоб водити тебе за руку –
Ти надійся лиш, вір, чекай!

Якщо завтра не прийде завтра
І настане сьогодні вічне –
Ні на мить не впадай у відчай
Та не хмур на чолі брову.
Все одно я прийду до тебе –
Обіймемося міцно-міцно,
Посплітаємо наші руки
Швидше аж на одну добу!

Безконтактний контакт

Натягнутими дротами електричних мереж
Пробігаю кілометри невтомливим струмом –
Десь із того кінця світу тихо ти мене звеш,
Ловлю хід твоїх думок, сперечаючись з шумом.

Відшукаю одну вільну частоту коливань,
Не засмічену флюїдами збуджених духів.
Простір більш не перешкода для палких поєднань
Без обіймів, без цілунків, без пристрасних рухів.

Крізь навколишню прозорість летимо тільки ми,
В паралелях, що з'єднались, випульсовують звуки.
Ти сейсмічністю своєю закликаєш «візьми» –
Безконтактність відпускаю і беру твої руки...

ЗМІСТ

Михась Ткач. Ритми поетичні	5
Інна Аліференко. Від фестивалю до альманаху	8
1. Галина Акімова	10
2. Наталія Бороденко	15
3. Олена Вишневська	31
4. Віка Лі	35
5. Лариса Душак	47
6. Тетяна Олійник	54
7. Володимир Гільчук	59
8. Наталія Дорошенко	62
9. Єлена Дорофієвська	65
10. Надія Єрмоленко	69
11. Людмила Житнікова	72
12. Наталія Книжник	77
13. Володимир Кравченко	81
14. Олег Криворот	86
15. Ірина Кулаковська	90
16. Ладо Орій	94
17. Ліна Ланська	97
18. Міха Невідомський	103
19. Олексій Маслов	105
20. Лана Світко	110
21. Серго Сокольник	115
22. Олена Таран	120
23. Сергій Таранець	123
24. Тетяна Тимошенко	126
25. Раїса Шанська	131
26. Олександр Яворський	134

Літературно-художнє видання

Первоцвіт

Поезія

Комп'ютерний набір
Комп'ютерний дизайн
Художник
Коректор

Наталія Утиро
Олена Попович
Тетяна Тимошенко
Оксана Ільчук

За підтримки:

Надзвичайного і Повноважного Посла України
Шаповала Петра Дмитровича,
Львівської майстерні шоколаду
ФОП Брагинець О. В.

Підписано до друку 15.03.2018 р.
Формат 60×84/16. Папір офсетний. Гарнітура Times.
Умовн. друк. арк. 8,14. Обл.-вид. арк. 4,92.
Зам. № 0614-2/18. Наклад 100 прим.

Оригінал-макет замовника.

Видавець та виготовлювач: ФОП Брагинець О. В.
Свід. про внесення до держ. реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції серія ДК, № 4879 від 07.04.2015.
Виписка з єдиного держ. реєстру серія ААВ, № 257729 від 01.12.2011.
Україна, 14029, м. Чернігів, вул. О. Кошового, 6, к. 15.
<http://siver-druk.com.ua> e-mail: siverdruk11@gmail.com

АДРЕСА БІБЛІОТЕКИ:

14000

**м. Чернігів,
просп. Миру, 41**

КОНТАКТИ:

Тел./факс: (0462) 77-45-63

E-mail: korolenkolib@ukr.net

Веб-сайт: www.libkor.com.ua

